8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
86001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXIX. Št. 50 (11.466)

TRST, sreda, 2. marca 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

OB VELIKEM PRIČAKOVANJU CELOTNEGA POLITIČNEGA SVETA

Z UVODNIM POROČILOM ENRICA BERLINGUERJA ZAČETEK KONGRESA ITALIJANSKIH KOMUNISTOV

To bo tudi osrednja in politično relevantna točka današnjega dne - Jutri pozdrav ostalih tajnikov italijanskih strank, med njimi tudi Craxija

MILAN — Z izvolitvijo predsedstva in z uvodnim poročilom vsedržavnega tajnika KPI Enrica Berlinguerja se bo začel danes v milanski športni palači šestnajsti vsedržavni kongres italijanskih komunistov. Ves politični svet gleda na zasedanje KPI z veliko radovednostjo, kajti v Milanu bodo komunisti izdelali nove smernice za njihovo nadaljnjo politično strategijo. Berlinguerjev poseg bo zapolnil celo jutro in bo «edina novica» današnjega dne s kongresa, kajti popoldan bo posvečen samo izvolitvi treh kongresnih komisij, in sicer volilne, politično-organizacijske in komisije za morebitne spremembe statuta.

Rekli smo, da je pozornost celotne italijanske politične javnosti obrnjena v Milan. Tematika alternative, ki bo središčna točka celotnega zasedanja, se neposredno tiče tudi drugih strank, kajti ne gre «za alternativo s KD, ampak proti krščanski demokraciji», kot je izjavil Natta. Skratka alternativa, ki jo je doseči skupaj z ostalimi političnimi silami, kajti le tako bi bila KD potisnjena v opozicijo. Torej linija, ki radikalno nasprotuje «zgodovinskemu kompromisu». Kar zadeva notranje življenje stranke, oziroma notranja vprašanja, pa je treba ugotoviti, da ne bo središčna točka razprave Cossuttova prosovjetska linija, temveč predlog Ingraa za večjo notranjo demokracijo. In prav slednje bo najbolj zanimivo politično izhodišče za razpravo na kongresu KPI, ki se bo začela jutri s pozdravi vodij delegacij italijanskih strank. Jutri od 11. do 13. ure bodo namreč spregovorili Craxi, De Mita, Longo, Spadolini in vsi ostali, ki so bili povabljeni na kongres. Niso pa predvideni pozdravi tujih delegacij, kajti na kongresih KPI se je ustalila praksa, da iznese te pozdrave komunistično glasilo «l'Unità».

S posebnim zanimanjem pričakujejo tudi poseg tajnika PSI Craxija, saj tematika alternative zadeva v prvi vrsti prav socialiste. Kljub temu pa laične sile menijo, da izsledki sedanjega kongresa KPI ne bodo odločilno vplivali (vsaj v bližnji bodočnosti ne) na sedanje razmerje sil v Italiji. Liberalec Biondi tako ugotavlja, da zavezništev «ni mogoče sklepati s kongresnimi revolucijami» in tudi republikanec Biasini je podčrtal, da kongres ne bo vplival na ostale politične stranke in da je njegova stranka proti vsaki hipotezi alternative. Da o predstavnikih KD niti ne govorimo.

Kongres komunistov v milanski športni palači pa je seveda zanimiv tudi za ostale tuje partije. Tako je Kremelj že včeraj izkoristil priložnost, da pošlje kongresu pozdravno poslanico, v kateri je poudarjena «posebna odgovornost» komunistov v boju za popuščanje napetosti in proti nastanitvi ameriških atomskih izstrelkov v zahodni Evropi. Sovjetska KP je pripravljena na «tovariške odnose» z vsemi komunističnimi partijami na «osnovi Marxove, Engelsove in Leninove misli». Prav na delavski razred pade odgovornost je poudarjeno v poslanici, da se zoperstavi grožnji vojne in imperializmu, ki teži za oboroževanjem. Temu imperializmu se je treba upreti s «politiko miru», ki jo goji socialistični svet». Naj omenimo, da bosta delegacijo sovjetske partije vodila direktor «Pravde» Afanasjev in Vadim Zagledin, ki sta oba člana centralnega komiteja.

Tudi kitajska tiskovna agencija «Xinhua» je včeraj objavila povzetek pozdravne brzojavke, naslovljene šestnajstemu kongresu KPI. V njej so poudarjene prijateljske vezi med partijama, ki se morajo še krepiti v interesu svetovnega miru in vsesplošnega napredka. V brzojavki je izraženo tudi prepričanje, da bo KPI naperila vse sile za «poenotenje vseh demokratičnih in naprednih sil, ki bodo skupaj preobrazile italijansko družbo».

Pomen kongresa

Šestnajsti kongres Komunistične partije Italije, ki se začenja danes v Milanu, predstavlja izredno pomemben politični dogodek v državi. O tem ne govori samo osrednja tema kongresa «Demokratična alternativa za prenovitev v Italiji», marveč tudi nenavadno veliko zanimanje za kongres pri drugih italijanskih političnih strankah in v svetu, predvsem v Evropi, pa naj že bo na Vzhodu ali Zahodu. Najbrž ga že zlepa ni bilo strankarskega kongresa v Italiji, na katerega bi druge politične sile poslale tako kvalificiranega zastopstva (De Mita - KD, Craxi - PSI itd.) in tudi ne kongresa, katerega se udeležuje več kot 100 delegacij komunističnih, socialističnih in socialdemokratskih strank in predstavnikov osvobodilnih gibanj iz vseh kontinentov sveta.

Iz tega je mogoče povzeti zaključek, da se zanimanje za kongres osredotoča na dveh polih, notranjepolitičnem in mednarodnem.

Notranjepolitična pomembnost tokratnega kongresa KPI je — kot rečeno — zapopadena že v sami osrednji temi — alternativi sedanjemu sistemu, ki sloni za vsa povojna leta na Krščanski demokraciji in njenemu sistemu vladanja z občasnimi zavezništvi drugih političnih sil v bolj ali manj podrejeni vlogi. Vprašanje alternative je bilo eno od osrednjih na več kot 12.000 predkongresnih zborovanjih po sekcijah. Alternativa kot politični sistem, je v državi močno občutena predvsem zaradi neučinkovitosti Krščanske demokracije pri reševanju ključnih problemov italijanske družbe. Toda jasno je, da je treba za dejansko in učinkovito alternativo KD ustvariti ustrezne pogoje. Kongres bo moral zato dati prepričljiv odgovor predvsem na to vprašanje. Osvetliti bo moral s kakšnimi zavezništvi si KPI zamišlja alternativo.

S tem v zvezi bo zanimivo slišati kaj bosta v svojih pozdravnih nastopih (ki pa gotovo ne bodo samo pozdravni) povedala predvsem De Mita kot antagonist v «programu alternative», in Craxi kot potencialen zaveznik skupno z drugimi socialističnimi silami v državi.

Če je to po vseh pričakovanjih osrednje vprašanje, o katerem bi moral kongres nakazati konkretnejšo perspektivo od zgolj načelne, je druga pomembnost kongresa bolj notranjega značaja. Velik, morda celo pretežni del razprav na sekcijskih in pokrajinskih kongresih, je bil namenjen v tem okviru dvema vprašanjema: notranji demokraciji v stranki in pa tako imenovanim Cossuttovim amandmajem glede «strappa», ali z drugimi besedami povedano, glede odnosov KPI do Sovjetske zveze in njene Komunistične partije.

Predkongresni izidi so v tem smislu značilni. Cossuttovi amandmaji so naleteli na skromen odziv, kar potrjuje, da ogromna večina članov Komunistične partije Italije odobrava Berlinguerjevo linijo lastne poti v boju za socialistično preobrazbo italijanske družbe v pogojih njene mednarodne in zgodovinske danosti, in tudi lastno linijo v opredeljevanju do ključnih vprašanj sodobnega sveta kot so mir, boj proti imperializmu in hegemonizmu, drugačen svetovni gospodarski red itd. Po drugi strani pa je na precej večjo odzivnost med članstvom naletelo vprašanje notranje demokracije, ki ga postavlja v ospredje znotraj enotnosti stranke same, Ingrao. Notranja demokracija je nedvomno eden bistvenih elementov življenja v stranki in odraža globoko občuteno potrebo po svobodnem izražanju in tudi upoštevanju različnih mnenj, kar se po njegovem ne sme odražati samo v ozkem partijskem vrhu, pač pa odsekniti v vseh organih in na vseh nivojih.

Tokratni kongres KPI je seveda zanimiv tudi za nas kot slovensko narodnostno skupnost v Italiji. Na pokrajinskih kongresih v naši deželi, predvsem v Trstu, Gorici in v Vidmu, je dobilo manjšinsko vprašanje velik poudarek. Videmska federacija je soglasno odobrila posebno resolucijo o Slovencih v videmski pokrajini in o priznanju njihovih pravic v okviru enotnega globalnega zaščitnega zakona. Tržaška in goriška federacija pa sta v svojih sklepnih kongresnih resolucijah izrecno poudarili nujnost, da se «okrepi in razširi boj za hitro parlamentarno odobritev zakona o globalni zaščiti, ki naj popolnoma zadovolji slovensko manjšino v Italiji.»

Ker je vprašanje pravic narodnih manjšin vprašanje demokratičnosti italijanske družbe v vseh njenih komponentah, je upravičeno pričakovanje da bo kongres KPI tudi temu za nas življenjskem vprašanju, odmeril ustrezno pozornost.

Delegacija ZKJ odpotovala v Milan

BEOGRAD — Včeraj je na vabilo CK KP Italije odpotovala v Milan delegacija ZKJ, ki se bo udeležila 16. kongresa KP Italije. Delegacijo ZKJ vodi predsednik predsedstva CK ZKJ Ribičič, v njej pa sta še član predsedstva Dobrivoje Vidić in izvršni sekretar predsedstva Vlado Janžič. (dd)

Italijanski zunanji minister Emilio Colombo je pred zasedanjem v Bonnu sicer neprotokolarno, zato pa prisrčno povabil svojo luksemburško kolegico Colette Flesch, naj se fotografira skupno z njim (Telefoto AP)

PRIHOD V GLAVNO MESTO INDIJE POTRDILO ŽE 90 NEUVRŠČENIH DRŽAV

S sejo funkcionarjev stekle priprave na delhijski vrh

Za zaprtimi vrati sprejeli dnevni red konference - Kampučijski sedež bo tudi tokrat prazen - Jugoslavija kandidat za predsedstvo političnega komiteja

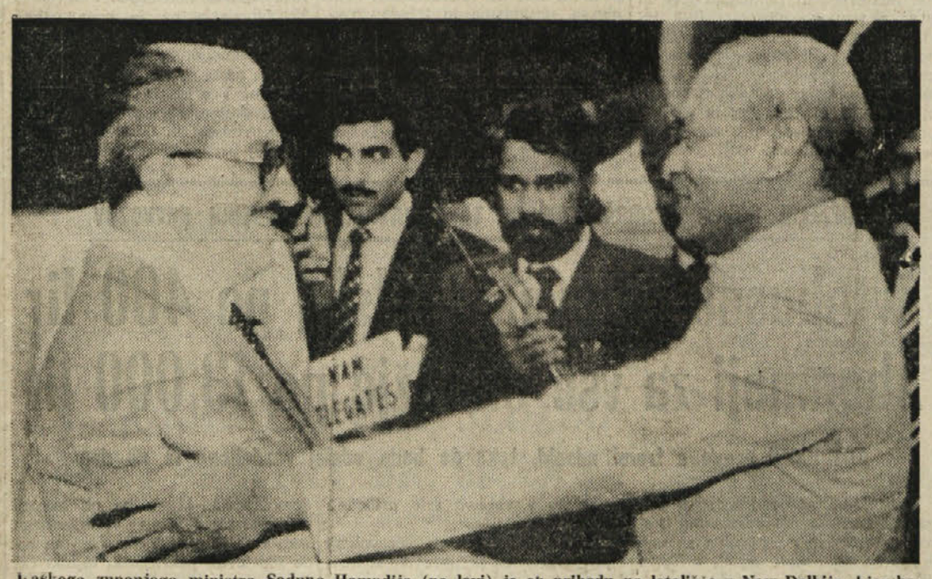

Haškega zunanjega ministra Saduna Hamadija (na levi) je ob prihodu na letališče v New Delhiju, kjer bo sodeloval na 7. konferenci neuvrščenih držav, pozdravil tudi njegov indijski kolega Narašimba Rao (AP)

NEW DELHI — S sestankom visokih funkcionarjev ministrstev za zunanje zadeve dežel udeleženk, so se v glavnem mestu Indije začele zaključne priprave na 7. konferenco šefov držav ali vlad neuvrščenih dežel.

Včerajšnje seje so se udeležili predstavniki 88 od skupno 97 polnopravnih članic gibanja. Predstavnike nekaterih držav pričakujejo v teh dneh. Sedež Kampučije je bil prazen, potem ko je Indija kot gostitelj srečanja uporabila formulo o praznem stolu, ki so jo sprejeli v Havani. Tako ni poslala vabila ne vladi demokratične Kampučije niti režimu, ki so ga vietnamske okupacijske sile vzpostavile v Phnom Penhu.

Sestanku je predsedoval predstavnik Kube, zbrane pa je pozdravil tudi sekretar indijskega ministrstva za zunanje zadeve. Srečanje so potem nadaljevali za zaprtimi vrati in kasneje je uradni predstavnik 7. srečanja neuvrščenih dežel Mani Šankar Aya obvestil novinarje, da so na zaprti seji sprejeli priporočilo dnevnega reda ministrske konference, ki se bo začela jutri.

Predlagani dnevni red bodo objavili potem ko ga bodo potrdili ministri; po nekaterih drugih formalnih sklepih se je na sestanku začela razprava o osnutku poročila o delu koordinacijskega biroja med 6. in 7. srečanjem, ki ga je pripravila Kuba, kot dosedanji predsedujoči v gibanju.

Izvedelo se je, da so na včerajšnjem sestanku sklenili, naj bi konferenca zasedala na plenumu in dveh komitejih — političnem in ekonomskem. Na sestanku regionalne skupine za Evropo pa so se dogovorili, da bo Jugoslavija kandidirala za predsednika političnega komiteja sedmega srečanja.

Sporočili so še, da je udeležbo na srečanju potrdilo 90 držav. (dd)

Lazar Mojsov odpotoval v Delhi

BEOGRAD — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov, je včeraj odpotoval iz Beograda v New Delhi, kjer bo sodeloval na sestanku zunanjih ministrov neuvrščenih držav pred 7. konferenco voditeljev držav ali vlad.

Ministrski sestanek neuvrščenih bo 3. in 4. marca, voditelji držav in vlad pa se bodo v indijskem glavnem mestu zbrali v ponedeljek, 7. marca. (dd)

NA ZASEDANJU ZUNANJIH MINISTROV EGS V BONNU

VČERAJ VELIK KORAK NAPREJ K PODPISU EVROPSKE LISTINE

Zasedanje je potrdilo veliko podobnost gledišč deseterice na vsa pomembna mednarodna politična vprašanja

BONN — Zunanji ministri desetih držav, članic EGS, ki so se sestali v Bonnu, so včeraj storili verjetno odločilni korak, da bi že v krajšem roku prišlo do podpisa evropske listine. Kot je znano sta dala pobudo za to Colombo in Genscher, da bi poživili zamisel skupnosti in to globalno, torej tudi na gospodarskem, monetarnem, političnem področju, na področju varnosti in drugod.

Včerajšnje zasedanje je bilo zelo uspešno, saj je delo pri oblikovanju listine zelo napredovalo tudi v takih točkah, kjer so bila doslej nasprotna stališča največja. V krogih EGS ne skrivajo prepričanja, da bodo, če bo delo še naprej potekalo tako uspešno, podpisali listino že na zasedanju EGS 6. in 7. junija v Stuttgartu.

Zunanji ministri so velik del zasedanja posvetili tudi nekaterim drugim vprašanjem, zlasti evroraketam in bližnjevzhodni krizi.

Kar se tiče evroraket so ministri zavzeli enotno stališče, naj Zahod proti nepopustljivemu stališču Sovjetske zveze na razorožitvenih pogajanjih v Ženevi nastopi z odločnostjo, vendar pa bi moral zavzeti do Kremlja «pozitivno zadržanje». Ministri so tudi menili, da bi bilo v sedanji fazi odnosov med Vzhodom in Zahodom zelo koristno neposredno srečanje med Andropovom in Reaganom. Kajpak, pri tem vprašanje evroraket ne bi smelo prekriti drugih vprašanj v odnosih Vzhod - Zahod, kot sta npr. Poljska in Afganistan.

V zvezi s Poljsko so na zasedanju poudarili, da je tam sicer prišlo do določene oblike «otajanja» težkega stanja, vendar pa to Zahoda ne zadovoljuje. O sovjetskih četah v Afganistanu pa ni prišlo v politiki deseterice do nobene spremembe.

Zunanji ministri, zbrani v Bonnu, so odločili, da glede bližnjevzhodnih zapletov ne bodo dali nobene nove pobude, ker menijo, da bi ob Fezu in Reaganovem mirovnem predlogu predstavljala še ena pobuda le priložnost, da bi se stvari še bolj zapletle, izrazili pa so svojo zaskrbljenost zaradi splošnega zastoja mirovnih teženj tako na pogajanjih Izrael - Libanon, kot sploh v prizadevanjih za razrešitev celotnega bližnjevzhodnega problema in so potrdili svoja stara beneška stališča. Mnenja so tudi bili, da bi morali pri reševanju bližnjevzhodnih vprašanj dati določeno prednost libanonski krizi, katere rešitev bi bistveno izboljšala politično vzdušje na vsem področju, toda deseterica se bo trenutno vzdržala vseh pobud.

Politično sodelovanje evropske deseterice je torej na sestanku zunanjih ministrov v Bonnu pokazalo predvsem zelo podobna in enotna stališča pri ocenjevanju raznih pomembnih mednarodnih vprašanj.

Pred znižanjem bančnih obresti?

RIM — V zadnjih dneh se čedalje bolj širijo govorice o bližnjem znižanju bančnih obresti, ki naj bi omogočile povečanje investicij in s tem vzgon gospodarskega ustroja. Confindustria spet pritiska v tej smeri in zatrjuje, da bi mogli do konca leta znižati bančne obresti v treh obrokih za skupnih 6 odst. Zdi se, da se je v zadnjih časih tudi nasprotovanje bančnikov nekoliko uneslo, zato vlada precejšnje pričakovanje za odločitve izvršnega odbora njihovega združenja, ki bo 3. tega meseca.

PO VELIKI NEGOTOVOSTI IN DVOMIH

Petrolejske države se bližajo dogovoru

PARIZ — Po nekaj dneh velike negotovosti vse kaže, da je dogovor med članicami OPEC blizu; tako se je izrazil saudski petrolejski minister Jamani v včerajšnjem intervjuju za francosko televizijo. Po njegovem bi zaradi tega mogli sklicati izredno konferenco OPEC že v soboto ali prihodnji ponedeljek. Šejk Jamani, ki je prevzel takoj po krizi ob močnih pocenitvah nigerijske nafte vlogo režiserja za uveljavljenje stališč najmočnejših proizvajalk okrog Perzijskega zaliva, je izrazil mnenje, da so bili stiki, pri katerih je igral vlogo posrednika venezuelski minister Calderon Berti, «plodni» in da je torej sporazum pred vrati.

Berti, ki je v zadnjih dneh križaril med Ameriko, Evropo in Srednjim vzhodom, se je tudi včeraj sestal z zastopniki Alžirije, Kuvajta in Mehike, ki predstavljajo nekako tri «krila» naftnih proizvajalcev: «jastrebe» v OPEC, skupino zalivskih držav in nečlanice, ki se pa zavedajo pomembnosti zbliževanja stališč, da se prepreči «vojna s cenami».

Poseben pomen pripisujejo tudi napovedanemu prihodu nigerijskega ministra Dikka, ki je tudi začasni predsednik OPEC, na posvete v Pariz. Nigerijo so namreč arabske države krivile razdora, ker je svojo nafto pocenila za 5,5 dolarja pri sodu, sedaj pa prihod njenega zastopnika v Pariz tolmačijo kot znamenje, da je blizu dogovor o znižanju osnovne cene za 5 dolarjev in ne več, kot so grozile zalivske države. Sporazum bo moral seveda določiti tudi deleže 13 članic pri skupni (znižani) proizvodnji, za kar se še pogajajo, nakar naj bi se ministri OPEC zbrali na izrednem vrhu v Lausannu ali Ženevi.

ZAKLJUČNI POSEG MITJE RIBIČIČA NA PLENUMU CK ZK JUGOSLAVIJE

Gesla o svobodi ustvarjanja ni mogoče spreminjati v orožje proti revoluciji

BEOGRAD — Predsednik predsedstva CK ZKJ Mitja Ribičič, je v sklepni besedi na ponedeljkovi seji CK ZKJ poudaril, da so se tudi na idejni fronti nabrali nekateri problemi, ki lahko postanejo zavora celotne družbene akcije socialističnih sil z ZK na čelu, zato jih je treba odločno in hitreje razpletati. To je pokazala tudi minula razprava.

«Predvsem, je dejal Mitja Ribičič, ker se kritičnejši del razprave nanaša na nas same, na ZK. Naša aktivnost je bila preveč prakticistično obarvana. Ni bilo inovatorskega dela, globljih teoretičnih prodorov, ki so bili desetletja dolgo ena glavnih značilnosti partijske akcije in brez katerih ni mogoče doseči resnejših družbenih problemov.

Vse preveč pozornosti velja razpravam o svobodnem ustvarjanju. Običajno so te razprave inspirirane s političnim reagiranjem na nekatere politične in socialne poslanice posameznih umetniških in znanstvenih stvaritev. Jasno je, da je ZK dolžna, da s stališča humanih ciljev revolucije vrednoti vsebinsko in idejno usmerjenost posameznih del, posebno, če pride do javnega reagiranja na te njihove dimenzije. ZK ne more dovoliti, da bi se geslo o svobodi ustvarjanja spreminjalo v orožje proti revoluciji, ker bi to dejansko pomenilo razrednotenje same in prepuščanje političnih pozicij nasprotnikom samoupravne demokracije. Cilji jugoslovanske revolucije imajo globok humanistični pomen, ker izražajo zgodovinske osvobodilne težnje delavskega razreda. Zaradi tega ne morejo biti in tudi niso v razkoraku z resničnimi umetniškimi in znanstvenimi stvaritvami, je med drugim dejal Mitja Ribičič. (dd)

BEOGRAD — Skupščina SFRJ je včeraj na skupni seji obeh zborov razglasila, da je Mika Špiljak izvoljen za člana predsedstva SFRJ. Takoj za tem je Mika Špiljak dal slovesno izjavo in podpisal besedilo izjave.

Po razglasitvi v skupščini SFRJ je predsedstvo SFRJ na seji, ki je bila v palači federacije izvolilo in razglasilo Miko Špiljka za podpredsednika predsedstva SFRJ. (dd)

Dolar in zlato hkrati navzgor

LONDON — Po strmoglavem padcu se je cena zlata včeraj nekoliko popravila na vseh svetovnih tržiščih in se v poprečju ustalila okrog kotacije 414 dolarjev za unčo, kar ustreza 18.760 liram za gram. Izvedenci pripisujejo to izboljšanje kotacije tehnični reakciji na prevelik padec, ugotavljajo pa, da obstajajo še vedno globlji vzroki pretresa in sicer bojazen ob napovedanih močnih pocenitvah nafte in možnih prodajah zlata v SZ in drugih petrolejskih državah, da pokrijejo manjše dohodke od izvoza nafte. Pri tem se je špekulacija spet obrnila k dolarju, katerega tečaj se je včeraj povišal za več kot 10 lir in dosegel menjalno razmerje 1.409,25 lire. Podobno se je vrednost ameriškega dolarja povečala v razmerju z drugimi evropskimi valutami.

Poročilo predsedstva na seji skupščine SFRJ

BEOGRAD — «V središču naših prizadevanj je bil in je boj za gospodarsko stabilnost države. Sprejeli smo in še sprejemamo ukrepe za odpravo vzrokov gospodarskih motenj in nestabilnosti ter odpiranje poti za premagovanje težav. Gre za bitko, ki je izredno pomembna, ker je od uspeha gospodarske stabilizacije odvisno reševanje vseh drugih problemov.» To je včeraj v skupščini Jugoslavije rekel predsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić v zvezi s poročilom predsedstva o družbeno - gospodarskem razvoju in izvajanju politike gospodarske stabilizacije ter o zunanji politiki in mednarodnem položaju države.

Predsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić je govoril tudi o mednarodnem položaju in dejavnosti države. Med drugim je Stambolić poudaril, da je neugoden razvoj v svetu vedno bolj vzrok globoke krize samega blokovskega koncepta mednarodnih odnosov in vsake politike s stališča sile in prevlade in rekel, da bloki niso uspeli rešiti nobenega problema varnosti in miru v svetu, čeprav njihovo ustanovitev in obstoj upravičujejo prav s tem.

Petar Stambolić je zatem govoril o bližnji 7. konferenci neuvrščenih držav v Indiji. Najprej je rekel, da je mednarodni položaj Jugoslavije v najtesnejši povezavi z utrjevanjem in nadaljnjo krepitvijo politike in gibanja neuvrščenosti.

V zvezi z mednarodnim položajem države je tudi omenil, da bo Jugoslavija nadaljevala z razvijanjem dobrih odnosov s sosednjimi in drugimi evropskimi državami, kot tudi z velikimi silami oziroma z vsemi državami sveta, ki sprejemajo sodelovanje ob spoštovanju neodvisnosti, suverenosti, ozemeljske enotnosti, nevmešavanja in pravice do samostojnega notranjega razvoja. (dd)

Z VPRAŠANJEM PRISOTNOSTI OBTOŽENCEV S «PROCESA 7. APRIL»

V Milanu se je začel «proces Tobagi»

MILAN — V Milanu se je včeraj začel eden najbolj množičnih procesov v zgodovini italijanskega terorizma, saj je obtoženih kar 164 oseb. Od teh je v zaporu 87 oseb, 24 obtožencev je na begu, 53 pa na prostosti. Vse lahko vključujemo v tiste teroristične grupacije, ki po mnenju preiskovalcev izhajajo iz revije «Rosso» in ki so delovale pod najrazličnejšimi siglami od komunističnih brigad in borbenih komunističnih oddelkov do rdeče gverile in brigade 23. marca. Preko 800 obtožb, ki so plod desetih različnih preiskav. Skoraj gotovo pa bo proces prišel v anale kot «proces Tobagi» po časnikarju dnevnika «Corriere della Sera» Walterja Tobagija, ki so ga ubili 28. maja 1980, da bi s tem dobili atest za vstop v rdeče brigade.

Včerajšnja prva razprava pa je bila v znamenju «vprašanja Rimljanov», Tonija Negrija, Paola Pozzija, Alberta Funara, Francesca Tommeija in Oresta Strana, ki jim istočasno sodijo v Rimu na «procesu 7. april». Problema včeraj niso rešili, o njem bodo razpravljali v petek. Že sedaj pa je jasno, da bodo morali poiskati kako kompromisno rešitev.

Odvetnik Tonija Negrija Spazzali, ki so ga podprli vsi branilci ostalih «Rimljanov», je zahteval, naj milansko sodstvo pošlje vso dokumentacijo v Rim. Bil je izredno polemičen do milanskih sodnikov ko je navedel, da so namenoma preprečevali dostavo obtožnic rimskim sodnikom in so izdali zaporne naloge proti Negriju in ostalim, šele ko je stekel rimski proces, saj bi v nasprotnem primeru morali združiti oba postopka. Ker pa Negrija v Rimu bremeni hujša obtožba, bi v normalnem postopku imelo prednost rimsko sodstvo.

Na sliki (telefoto AP): objeta Corrado Alunni in Milena Zeni v kletki peomajnih med včerajšnjim procesom.

Z VČERAJŠNJEGA JAVNEGA SHODA V AVDITORIJU

Komunisti odločno zahtevajo politično razčiščenje na občini in na pokrajini

Poziv laično-socialističnim strankam, da odstopijo iz odborov - Govorili so Iskra, Martone in Calabria

Tržaški komunisti so sinoči z javnim zborovanjem v Avditoriju pojasnili svoja gledanja na krajevno upravno in politično življenje, posebno pozornost pa so seveda namenili položaju negotovosti, ki vlada na občini in na pokrajini, potem ko so laično-socialistične stranke preklicale sporazum o sodelovanju z Listo za Trst. KPI se ni omejila le na oceno dogodkov, ki od julija lani pa do danes označujejo delo in smernice manjšinskih koalicij v obeh tržaških izvoljenih telesih, ampak je na včerajšnjem shodu postavila v ospredje nekatere predloge, ki bodo nedvomno obogatili razpravo in razmišljanja o sedanji politični situaciji. Zborovanju je predsedoval deželni svetovalec Iskra, govorila pa sta načelnika svetovalskih skupin KPI na pokrajini in na občini Martone in Calabria.

Iz njihovih posegov je prišla v prvi vrsti do izraza zahteva, da pride čimprej do razčiščenja glede bodočnosti tržaških krajevnih uprav, ki je obenem izzvenela kot poziv Listi, laiko-socialistom in tudi sami KD, da pravzaprav pojasnijo kaj hočejo. Tako neodgovorno obnašanje, menijo komunisti, je tako na občini kot na pokrajini privedlo do vsestranske paralize teh izvoljenih teles, kar je nedopustno in v očitnem nasprotju s stališči tistih strank, ki so se na volitvah postavljale kot «zastavonoše upravljivosti». Resnost tržaških vprašanj, sta poudarila Calabria kot Martone, ne dovoljuje nikakršnih političnih manevrov in zakulisnih iger in v ta namen sta naslovila PSI, PSDI, PRI in PLI poziv, da z odstopom svojih odbornikov prispevajo k razjasnitvi položaja. KPI je namreč prepričana, da tako imenovani laično-socialistični pol ni izpolnil predvolilnih pričakovanj, ampak da se je s časom vse bolj podredil pritiskom LpT in KD, ki skuša na vse načine postati sestavni del koalicije, kar pa ji je doslej vedno spodletelo. Komunisti so zato mnenja, da je treba razpravo in razmišljanje o bodočnosti tržaških krajevnih uprav začeti povsem na novo ob treznem upoštevanju stvarnih problemov našega mesta ter ob prepričanju, da se morajo krajevne politične sile za vedno otresti kompleksa «vitimizma in tržačanstva», ki je doslej rodil samo demagogijo in slepomišenje občanov.

V sežanski Mali galeriji bodo jutri 3. 3. ob 18. uri odprli razstavo kraške umetne obrti družine Doljak iz Nabrežine.

Nova pobuda v raziskovalnem centru pri Padričah

V znanstveno raziskovalnem središču pri Padričah je bil prvi organizacijski sestanek v vidiku ustanovitve Centra za biomedicinsko in sanitarno tehnologijo. Center bo zadolžen med drugim za preverjanje predpisov o varnosti in učinkovitosti zdravniških električnih aparatur. Deloval bo v sodelovanju s tržaško Krajevno zdravstveno enoto, družbo Imitecnobiomedica, ki združuje 80 odst. italijanskih proizvajalcev zdravniških elektroaparatov in z vsedržavnim odborom za znanstvene raziskave (CNR). Centru bo medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje nakazal 2 milijardi lir za petletje, kot je na sestanku povedal direktor načrta CNR o razvoju biomedicinske in sanitarne tehnologije prof. Donato.

Poleg številnih drugih strokovnjakov so na sestanku bili še Mariani s padovskega inštituta za bioinženirstvo, Masotti z inštituta za elektroniko na florentinski univerzi, Jehenson iz središča Euratom v Ispri, Dalla Palma z radiološkega inštituta na tržaški univerzi in Bravar od tržaške KZE.

Pobude KPI za gledališče Verdi

Dne 10. marca bo v senatu razprava o zakonskem osnutku, ki predvideva izredne posege za gledališki sektor. Izglasovanje tega osnutka bi močno oškodovalo tista gledališča, ki so v lanski sezoni največjo skrb posvetila svoji produkciji: na tak način bi tržaškemu gledališču Verdi znižali prispevek kar za 3,5 milijarde lir. Treba je torej spremeniti zakonski osnutek, če se mu hoče zagotoviti bodočo dejavnost.

V ta namen so se komunisti angažirali in vabijo vse mestne sile k enotnemu nastopu. V senatu bo KPI ponovno predstavila ustrezne amandmaje, ki so bili v komisiji zavrnjeni. Senatorka Gerbec in posl. Cuffaro sta ministru Signorellu odposlala brzojavko, v kateri izražata zaskrbljenost nad usodo Verdija. Že 25. februarja pa je komunistična skupina v občinskem svetu predložila resolucijo, ki je župana obvezovala, da bi se čimprej sestal z ministrom. Včeraj pa sta obe svetovalski skupini zaprosili za sestanek s Cecovinijem in Claricijem, da bi čimprej prišlo do konkretne akcije.

S 16 GLASOVI (KD IN LPM NISTA GLASOVALI)

Občinski svet v Miljah je odobril obračun 1982

Potrjen tudi sklep o prizivu na deželno upravno razsodišče - Tiskovna konferenca glede državnega zakona 828

Občinski svet v Miljah je na predsinočnji izredni seji, ki jo je vodil starešina Gastone Millo, dokončno odobril obračun za leto 1982 s popravki. Ti so mu bili doprinešeni, kot znano, potem ko ga je bil pokrajinski nadzorni odbor razveljavil. Za listino je bilo oddanih 16 glasov, proti nobeden, nihče se tudi ni vzdržal, pač pa KD in LpM nista glasovali. Z enakim številom glasov je bil potrjen odborov sklep, da se na deželnem upravnem razsodišču (TAR) vloži priziv zoper razveljavitveni ukrep nadzornega odbora; proti prizivu je bilo oddanih 12 glasov opozicije.

Župan Bordon je naglasil, da je sklep občinskega sveta o lanskem obračunu zakonsko povsem veljaven, ker ga je nadzorni organ zavrnil šele, ko ga je bila skupščina decembra že ratificirala. Tudi sicer se popravki nanašajo na nekatere napake zgolj tehnične narave; nepravilnosti v pravem smislu torej ni bilo. Za te napake je bil odgovoren tudi kreditni zavod.

Donadel (Lista Frausin - KPI) je potrdil pravilnost odborovega nastopa, saj bi drugače občina bila ob 130 milijonov lir; gre za vsoto, ki jo bo mogoče uporabiti v korist celovite krajevne skupnosti.

Skupščina je nato soglasno odobrila sklep z zahtevo po čimprejšnjem imenovanju upravnega sveta Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove za Trst in njegovo obalo. Donadel je rekel, da se zadeva predolgo vleče; očitno zaradi spletkarjenj tistih, ki si pripravljajo udobne stolčke. Takšno zavlačevanje je v škodo ustanovi sami in pa seveda turističnim načrtom v miljski občini z Marino Mujo na čelu.

Občinskih predlogov v zvezi z uporabo sredstev v smislu državnega zakona 828 skupščina ni obravnavala, ker občina še ni prejela odgovora deželne uprave; dobila ga bo 18. marca, pred tem pa — 10. t.m. — bo občinski odbor sklical tiskovno konferenco. (dg)

—

V ponedeljek so gasilci vdrli v stanovanje 88-letne Barbare Krmpotic vd. Belloro v Ul. Slataper 10, kjer so jo našli mrtvo v spalnici. Gasilci so na kraj poklicali sosedi, ker priletne ženice že kakih 10 dni ni bilo na spregled.

—

Stanovanjske miši so se v ponedeljek lotile stanovanja 35-letne Gabrielle Cucchini Zannini v Ul. Bazzoni 3. Med njeno odsotnostjo so prebrskale spalnico in odnesli s sabo milijon 700 tisoč lir v gotovini, prstan z briljanti in fotografski aparat.

Pismo uredništvu

MNENJE RAVNATELJA PATRONATA EPACA

Patronato E.P.A.C.A. - Ente di Patrocinio e Assistenza - Ufficio provinciale di Trieste nam je s podpisom njegovega ravnatelja Edija Žerjala poslal naslednje pismo:

V zvezi s Pismom uredništvu, objavljenem dne 24. februarja 1983, v katerem avtor, podpisan samo s kraticama D.K., napada kmečko sindikalno organizacijo «Coltivatori Diretti» in posebno mene, pokrajinskega ravnatelja kmečkega patronata EPACA («napihuje naše ljudi proti naši Kmečki zvezi uslužbenec slovenske narodnosti pri «Coltivatori diretti»). Prosim vas, da v smislu zakona o tisku objavite sledeče:

1. Ni res, da prošnje za dopolnilno odškodnino pobira Coltivatori diretti, ampak po ministrskem dekretu z dne 26. junija 1982, pobirajo le-te patronati. Ker na Tržaškem ne obstaja noben slovenski Patronat, kot napačno piše Primorski dnevnik z dne 24. 11. 82 pod naslovom «Dežela je diskriminirala *slovenski* patronat INAC.» (INAC - Istituto Nazionale Assistenza Contadini je bil ustanovljen od Alleanza Nazionale Contadini z ministrskim dekretom 6. februarja 1970 glej: Manuale enciclopedico della sicurezza sociale INCA CGIL II stran 778). Zato je patronat EPACA toliko povezan s Krščansko demokracijo, kolikor je patronat INAC s Komunistično partijo Italije in je INAC toliko slovenski, kolikor patronat EPACA, ki ga vodim. S tem delom v korist slovenskih kmetov prav gotovo ne oškodujem Kmečke zveze, ki ima med slovenskimi kmeti toliko ugleda, kolikor si ga z delom zasluži.

2. Preseneča me, da se Vaš dopisnik s tako ihtavostjo zaletava v moje delo, ki je brezplačno na uslugo našim kmetom. Saj smo v preteklem letu uspešno zaključili 2.433 vlog (v istem razdobju je patronat INAC zaključil 879 vlog). Zakaj se kmetje raje poslužujejo našega urada ni moja naloga ugotavljati.

3. Poleg tega obveščam dopisnika D.K., da osebje, ki pobira prošnje za dopolnilno odškodnino, mora biti pooblaščeno od deželnega inšpektorata za delo, drugače je lahko prijavljeno oblastem (člen 8 M.D. 26. 6. 1981).

4. Kar zadeva očitek o «napihovanju proti Kmečki zvezi» prosim Vašega dopisnika, da mi s pričami dokaže svoja krivična natolcevanja.

Toliko v pojasnilo Vašemu dopisniku, ki očitno ne pozna zakonov in delovanja patronatov.

Ravnatelj pokrajinskega urada EPACA
Edi Žerjal

DEŽELNI ODBOR ODOBRIL POVIŠEK TARIF JAVNIH AVTOBUSNIH PREVOZOV

Avtobusne vozovnice odslej po 400 lir Abonmaji za vse omrežje po 13.000 lir

ACT ukinil proge s tremi odseki, tako da bodo odslej razdeljene le na dva

Deželni odbor je sinoči odobril povišek tarif javnih avtobusnih prevozov. Avtobusna vozovnica za eno progo bo tako stala odslej v Trstu 400 lir (prej 300), v Tržiču, Gorici, Vidmu in Pordenonu pa 350. Razliko v posameznih cenah (v Trstu stane vozovnica 50 lir več kot v drugih mestih naše dežele) gre pripisati sporazumu med vlado, podjetniki in sindikati, ki predvideva dražje vozovnice za občine z več kot 200 tisoč prebivalci.

Prav tako je deželni odbor odobril povišek avtobusnih abonmajskih kart. Mesečni abonma za eno avtobusno progo bo stal 9.500 lir (prej 8 tisoč lir), za dve progi 10.500 lir (prej 9 tisoč lir), za vse avtobusno omrežje pa 13.000 lir (doslej 10.000 lir). Sklep o poviških avtobusnih tarif stopi takoj v veljavo; posamezna avtobusna podjetja morajo čimprej (najkasneje do 15. marca) prilagoditi vozovnice in abonmajske karte novim cenam.

Prav v tej zvezi bodo nastale v prihodnjih dneh pri avtobusnih podjetjih nemajhne težave, je tokrat glede priprave in tiskanja novih avtobusnih vozovnic, kot za izdajanje mesečnih abonmajskih kart. Premnogi občani so si namreč že konec preteklega meseca nabavili abonmajske karte za ta mesec, seveda po stari, tedaj še veljavni ceni. Po vsej verjetnosti bodo te abonmajske karte obveljale cel mesec, poviški na abonmajih pa naj bi stopili praktično v veljavo šele prihodnji mesec.

Glede poviškov na vozovnicah nam je predsednik upravne komisije konzorcialnega podjetja za prevoze ACT Paolo de Gavardo objasnil, da bo podjetje takoj poskrbelo za tisk novih vozovnic, ki naj bi bile nared že v prihodnjih desetih dneh. V zvezi s tem gre omeniti še posebno novost: avtobusno podjetje ACT je odločilo, da ukine avtobusne proge s tremi odseki, tako da bodo le-te odslej razdeljene le na dva odseka. Na ta način bodo koristniki teh prog (na primer tisti, ki se peljejo iz Nabrežine, oziroma iz Milj, v Trst) odslej prihranili ob vsaki vožnji po sto lir, saj bodo namesto dosedanjih 900 lir (3 vozovnice po 300 lir) plačali za vožnjo 800 lir (dve vozovnici po 400 lir).

Sindikat upokojencev proti napovedi podražitve zdravil

Sindikat upokojencev SPI (CGIL) je ostro obsodil sklep medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje CIPE, da se cene zdravil spet povišajo. Upokojenci in ostareli nasploh, to je tisti, ki so najmanj premožni, največ pa potrebni zdravstvene oskrbe, so že itak prejeli hud udarec z zvišanjem ticketa na nakup zdravil in laboratorijske analize. Če vlada ne bo primerno upoštevala njihovih težav in potreb, bo sindikat sprožil množično mobilizacijo prizadetih. Sindikalisti zahtevajo od vlade in parlamenta, naj nemudoma vzamejo v pretres zakonske osnutke o preureditvi pokojninskega aparata, reformi socialnega skrbstva in dokončni izpeljavi preosnove zdravstvenega sistema z uvedbo vsedržavne zdravstvene službe.

● **Te dni so na pokrajini** obnovili prakso, ki je po zakonu obvezna, da se vsakdo, ki nastopi službo v tej krajevni ustanovi, pred njenim predsednikom obveže, da bo zvest republiki. Ta praksa je za časa komisarske uprave sprožila niz polemik, Clarici pa je dejal, da jo bo treba odslej strogo uveljavljati.

● **Deželna vodstva KD** za Furlanijo - Julijsko krajino, Veneto in Tridentinsko Gornje Poadižje priredijo 5. in 6. t.m. v videmskem Palasportu zasedanje o temi «Vojska in družba».

VABIMO VAS NA

OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE

ki bo v nedeljo, 6. marca 1983, ob 9. uri v gledališču France Prešeren v Boljuncu.

DNEVNI RED:

1. Izvolitev predsednika občnega zbora
2. Predsedniško poročilo
3. Poročilo tajništva
4. Poročilo nadzornega odbora
5. Pozdravi in diskusija — Sklepni poseg bo imel predsednik vsedržavne konfederacije kmetov Italije Confcoltivatori poslanec **Giuseppe Avolio**
6. Volitve
7. Razno.

V morebitnem drugem sklicanju, pol ure po prvem, je občni zbor sklepčen ob vsaki udeležbi.

Sledila bo zakuska.

Predsednik
Alfonz Guštin

Pred nastopom pianistke Jelke Klemenčič v Trstu

«... Mlada pianistka je presenetila in navdušila z energično in izredno barvno bogato igro ter popolnim obvladanjem glasbila, kar je v omenjenih skladbah pomenilo tudi obvladanje tehnike igranja v notranjosti klavirja ... Na koncertu ... smo se prepričali, da šele tako podajanje ... glasbe lahko res navduši in prepriča ...» piše Mojca Šušter v zadnjo številko revije Glasbena mladina o pianistki Jelki Klemenčič, ki bo v četrtek, 3. marca, ob 18.30, otvorila ciklus koncertov «Mladi mladim», ki jih Glasbena matica prireja v Gallusovi dvorani.

Jelka Klemenčič je študirala klavir na ljubljanski Akademiji za glasbo pri prof. Hildi Horak in pri prof. Marjanu Lipovšku, zatem pa v Kölnu v Nemčiji pri slovitem pianistu Aloysu Kontarskem. Koncertirala je seveda v Ljubljani, Zagrebu, gostovala pa je tudi v Zvezni republiki Nemčiji, Nemški demokratični republiki in v Anglji.

Program, s katerim se bo umetnica predstavila v Trstu, je izredno zanimiv in pester, začenja se pa z zanimivo skladbo mlade slovenske skladateljice Brine Jež - Brezavšček: Drevesa; to je splet drobnih figur «raztresenih v času — prostoru kot zvoki morda gozda, šelestenje listja, škripanje lesa, tresk starega debla...»

Naslednje delo na sporedu je 9. sonata Aleksandra Skrjabina, ki sledi na eni strani strogi formi (v številni simetriji taktov), enotnemu principu (harmonija in melodija sta namreč samo dva aspekta istega principa), tematični metamorfozi, na drugi pa poeziji fantastičnega in sanjskega (v pripombah skladatelja samega je to «legendarno», «misteriozno mrmranje», «z rastočim hrepenenjem», «z vedno bolj ljubkujočo in zastrupljeno nežnostjo ...»)

Pred odmorom bo pianistka predstavila še 3 preludije za klavir sodobnika Oliviera Messiaena. Francoski skladatelj uporablja v teh svojih kompozicijah modalne harmonije, ki jih je mogoče transponirati le na določene tonske stopnje, in jih «raziskal» v njihovih specifičnih zvočnih barvah.

V drugem delu sporeda izstopa po pomembnosti in izrazni moči Klavierstück V nemškega skladatelja Karlheinza Stockhausena. Klavierstück V, komponiran v letih 1954-55, spada v drugi ciklus klavirskih skladb (V-X), ki pomeni razširitev kompozicije zvočnih barv z možnosti klavirja. O skladbi je tako zapisal skladatelj sam: «... Ne gre več za komponiranje posameznih tonov in akordov, ampak zvokov z določeno notranjo strukturo, za tonske grupe okrog jedrnih tonov ... Važen kompozicijski element je tišina (pavza), uporabljena na najrazličnejše načine; ena od poti k tej glasbi vodi skozi pozornost, usmerjeno na to, kdaj in kako so komponirane pavze, kako dolge in tihe so glede na to, kakšni zvoki so pred in za njimi ...»

Na sporedu sta še dve skladbi ameriškega skladatelja Hnryja Cowella, ki je v svojih skladbah eksperimentiral nove možnosti klavirskega zvoka z uporabo najrazličnejših clustrov in direktnim igranjem na strune. Z drgnjenjem, brenkanjem, praskanjem po njih je dosegel zanimive zvočne efekte, ne da bi se s tem odpovedal spevnim melodijam in tonalnim harmonijam.

Koncert se zaključi z Litanijami ognja in morja, ki jih je leta 1976 napisal mlajši portugalski skladatelj Emanuel Nuñes; to je kompozicija zvočnih barv, morda bi lahko rekli meditativna glasba, ki eksperimentira z nastajanjem in odmiranjem zvoka.

Aleksander Rojc

Premiera «Delitve» prenesena za en teden

Smola in težave, ki spremljajo Slovensko stalno gledališče v tej sezoni, zmeraj bolj pogojujejo tudi njegovo delovanje. Kdor je slučajno zašel v Kulturni dom v Trstu v začetku prejšnjega tedna, je gotovo opazil, da v njem vrši kakor pred premiero. In res je bila premiera Delitve predvidena za ta petek, 4. marca. Za avtorja Piera Chiaro, ki je z veseljem sprejel vabilo, da se je udeleži, je bil že rezerviran hotel, plakati so bili tiskani, vabila na tem, da se razpošljejo. Potem pa naenkrat popoln mir in mrki obrazi: zbolel je Silvij Kobal, nosilec glavne moške vloge, in vaje so bile za nekaj dni odpovedane.

Režiserju Mariu Uršiču do petka nikakor ne bi uspelo dovršiti predstave, tako je bila premiera črtana in prenesena za en teden. S tem pa se je uprava znašla v hudih škripcih, predvsem zaradi zasedenosti Kulturnega doma v Trstu, saj bo v njem v nedeljo 13. t.m. «Pesem mladih» in tudi pozneje tja do srede aprila je prost samo en nedeljski termin. Tako se je, po sili razmer, morala odločiti za nedeljsko predpremiero. S tem bodo abonenti Reda C (prva nedelja po premieri) prvi, ki bodo videli in ocenili komedijo Piera Chiare, zadnje delo SSG v letošnjem abonmaju, ki ga bo zaključila ljubljanska Drama z Goldonijevim «Slugo dveh gospodov».

Razstave

V Galeriji TK - Ul. sv. Frančiška 20, še danes, samostojna razstava grafik Bogdana Borčiča.

Sporočamo, da bo pogreb pokojnega

Davida Gabrovca

jutri, 3. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Mavhinje.

ZAHTEVA SENATORKE GERBČEVE (KPI)

TRŽAŠKO ŠOLSKO SKRBNIŠTVO JE TREBA PRIMERNO OKREPITI

Izmikajoč odgovor ministra za javno šolstvo

Senatorka Jelka Gerbec (KPI) je te dni prejela od ministra za javno vzgojo F. Falcucci odgovor na vprašanje o nerednem poslovanju tržaškega šolskega skrbništva. V omenjenem vprašanju, ki ga je vložila septembra lanskega leta, je namreč Gerbčeva ugotavljala, da se delo na tržaškem skrbništvu rado zatika zaradi večkratne odsotnosti skrbnika, katerega njegovi pomočniki zaradi omejenih pristojnosti ne morejo v vsem nadomeščati. Tržaško skrbništvo neredno posluje tudi zaradi tega, je nadalje ugotavljala Gerbčeva, ker so se v zadnjih letih šolski skrbniki prepogosto menjavali. Na koncu je senatorka KPI spraševala ministra, kako namerava ukrepati, da se bo stanje na tržaškem šolskem skrbništvu normaliziralo in ali je res, da bo deželni šolski nadzornik v kratkem prevzel druge službene dolžnosti.

V svojem odgovoru pa minister Falcucci poudarja, da sta uvedba zakona o «prekariatu» in začetek šolskega leta dejansko začasno močno obremenila pokrajinske šolske urade, da pa so bile na tržaškem šolskem uradu po namestitvi višjega funkcionarja dr. C. Catalana vse težave odstranjene in da se poslovanje urada odvija povsem normalno. Res je, da je dosedanji šolski nadzornik dr. Angioletti 1. decembra 1982 prevzel dolžnosti osrednjega inšpektorja, vendar je treba upoštevati, da bi v prejšnjem staležu 1. januarja 1983 dosegel upokojitveno starost. Za novega nadzornika pa bo določena nova oseba v skladu z ustrezno zakonodajo.

Na ta odgovor ministra Falcuccija je senatorka Gerbčeva replicirala, da ne more biti zadovoljna z načinom, kako je bil problem obravnavan. Dejstvo je namreč, da bi bilo treba imenovati v vodstvo tržaškega šolskega skrbništva funkcionarja, ki naj bi se v celoti in neprekinjeno posvečal svojim nalogam. Te so namreč toliko bolj zahtevne v Trstu, kjer se morajo vodilni šolski organi ukvarjati ne le s problemi, ki zadevajo italijansko šolo, temveč tudi z vprašanji slovenske šole.

● **Na sedežu esperantističnega združenja** v Ul. Trento 1 (I. nadstropje) se v torek, 8. marca, ob 20. uri pričneta natečaja esperanta za začetnike in za slušatelje, ki želijo svoje znanje v tem mednarodnem jeziku še izpopolniti. Za nadrobnejša pojasnila naj se interesenti zglasijo v torek in petek med 20. in 22. uro v združenju (tel. 60523).

Predavanje V. Vremca v društvu arhitektov

V dvorani Kluba delegatov v Ljubljani bo jutri ob 18. uri predaval arhitekt in krajinski oblikovalec, openski rojak Vladimir Vremec, ki je kot znano ravnatelj oddelka za zelenih površin. Predavanje, ki spa- Vremec bo govoril o tendencah v pojmovanju in oblikovanju mestnih zelenih površin.

NA POBUDO PD

V petek v Jollyju sindikalni posvet

V petek, 4. marca, bo v hotelu Jolly sindikalno srečanje na temo «Sindikat in delavsko gibanje v Italiji po sporazumu o delovnih stroških». Posvet, ki se bo začel ob 20.30, prireja stranka Proletarske demokracije, ki jo bo ob okrogli mizi zastopal član vsedržavnega vodstva L. Cipriani. Na posvetu bodo sodelovali pokrajinski tajniki CGIL Gialuz, CISL Degrassi in UIL Fabricci.

V ZNAMENJU PROSLAV OB 40-LETNICAH

Obetaven program zbora TPPZ «Pinko Tomažič»

V nedeljo je bila prva seja novega dvajsetčlanskega glavnega odbora Tržaškega partizanskega pevskega zbora «Pinko Tomažič», ki je bil izvoljen na občnem zboru dne 18. februarja. Osrednja točka seje je bila seveda porazdelitev funkcij.

Potem ko je predsednik Drago Gašperlin že pred časom najavil, da zaradi bremen, ki mu jih nalagajo poklicne dolžnosti, v bodoče ne bi več mogel biti kos nalogam, ki jih ta vloga odkazuje, je bil za novega predsednika izvoljen Igor Pavletič, poprej tajnik. Tajniško mesto je prevzel Davorin Križmančič, ki je to odgovornost nosil sicer že več let v preteklosti.

Izvoljeni so bili tudi člani posameznih komisij, katerih navajamo le načelnike. Arhiv — Oskar Čok; socialni problemi — Stanko Vodopivec; disciplinska vprašanja — Silvano Maver; tehnična opravila — Lojze Škrlj; gospodarstvo — Sergio Zampieri; umetnost — Oskar Kjuder; mladinska problematika — Davorin Križmančič; tisk — Drago Gašperlin; **sanitета — Marjan Spetič.**

Odborniki so sklenili, da bo trajnost funkcij odslej dveletna, nato pa obravnavali nekatera vprašanja, ki zadevajo letošnji program vokalno-instrumentalnega ansambla. Spored koncertov TPPZ je v glavnih obrisih sledeč (tu pa tam je možna kakšna sprememba): 25. marca udeležba na reviji Primorska poje (Križ); 23., 24. in 25. aprila koncertiranje v Emilii (ob dnevu vstaje); 1. maja nastop v Novi Gorici; 17. in 18. junija udeležba na taboru slovenskih pevskih zborov v Stični; 2., 3. in 4. julija samostojna priredba Partizanskega tabora v Bazovici; 7. avgusta koncert v dolinski občini pod okriljem krajevnega VZPI - ANPI; 11. septembra udeležba na osrednji proslavi 40-letnic v Novi Gorici; 2. oktobra nastop v Mačkoljah ob 40-letnici požiga vasi; novembra sodelovanje na festivalu Revolucija in glasba v Cankarjevi dvorani v Ljubljani skupaj z ljubljanskim in koroškim partizanskim zborom; 7. decembra snemanje novega programa, predstavitev le-tega pa sredi istega meseca.

KORISTNA POBUDA ZVEZE ŽENSK ITALIJE

Tudi na Tržaškem bo odslej deloval posvetovalni pravni center za ženske

Pobudo, ki sodi v niz manifestacij ob proslavljanju osmega marca, so predstavili včeraj na tiskovni konferenci

Prihodnji petek bodo na sedežu Zveze ženske Italije odprli tudi posvetovalni pravni center za ženske. Delovanje, predvsem pa namene in naloge urada, so članice ZŽI predstavile tisku in javnosti na krajši tiskovni konferenci.

Seveda sodi pobuda v niz manifestacij ob osmem marcu, ZŽI pa jo je vključila v okvir včlanjevanja v novo obliko organizacije. Pred kratkim so namreč članice organizacije na posebnem srečanju v Rimu sprejele nov statut ZŽI, ki odraža odločitve zadnjega vsedržavnega kongresa. Zato je tokrat mednarodni dan žensk najboljša priložnost, da se ženske pogovorijo tudi o uresničevanju smernic, ki jih vsebuje komaj odobreni dokument, ki je pravzaprav prej nekakšna «namenska listina» kot statut v tradicionalnem pomenu besede.

Ustanovitev pravnega centra je pravzaprav nekakšna formalizacija že dolgo obstoječega stanja, je na konferenci poudarila pokrajinska koordinatorka ZŽI Ester Pacor, že več let so se namreč ženske obračale na Zvezo z najrazličnejšimi vprašanji pravnega značaja. Povprečje žensk, ki so dnevno prišle na tržaški sedež ZŽI ali pa telefonirale, se je zadnje čase celo sukalo od dve do tri. Navadno so jih članice Zveze, glede pač na izneseni problem, napotile k raznim odvetnikom, ki so bili neuradno povezani z ženskim gibanjem in so sprejeli zagovor posameznih «ženskih» primerov. V izrecnih primerih, na primer zaradi posilstev, pa je v prvi osebi nastopilo celotno žensko gibanje, ki se je na procesih prijavilo kot zasebna stranka.

Postopek bo od sedaj dalje samo nekoliko spremenjen. Za vse, ki imajo kakšen poseben problem pravnega značaja, bo center odprt vsak petek popoldne, in sicer od 17. do 19. ure. Za bolj zapletene primere, oziroma za vse, ki poleg nasveta rabijo tudi odvetnika, bo veljalo staro pravilo, da ga Zveza napoti k tistim odvetnikom, ki so pripravljeni na sodelovanje z ZŽI. V tem smislu organizacija poziva vse odvetnike.

Vsekakor pa to ni edina naloga, ki jo namerava opravljati center, čeprav je najbolj otipljiva. Ob tem konkretnem delu misli novi center tudi sprožiti razpravo o odnosu med zakonodajo in žensko, ki je, ne glede na ustavna določila, še vedno zapostavljena. Ne toliko, če upoštevamo črko zakonov, temveč predvsem glede uresničevanja in tolmačenja zakonskih predpisov. V tem teoretskem poglabljanju se bo tržaški center povezal z ostalimi italijanskimi, predvsem pa s «Sodiščem osmi marec», ki je nastal prav zaradi nespoštovanja tistih zakonov, ki so skušali odpraviti diskriminacijo v odnosu do ženske.

Ker že govorimo o ženskah in njihovih zahtevah še kratka informacija. Decembra lani so razne ženske organizacije — ZŽI, Odbor za zaščito zdravja žensk, Odbor za uresničevanje zakona 194, Odbor za zakon proti spolnemu nasilju in še drugi — prosile tržaško občino, če jim dodeli nek skupen prostor, ki bi ga uporabljale za sestanke in srečanja. Župan Cecovini je odgovoril pred dnevi in obžaloval, da tržaška občina nima nobenega primernega prostora. (bip)

Zaprisega policijskih gojencev

V kasarni Duca d'Aosta je bila včeraj dopoldne slovesnost ob zaprisegi 389 gojencev policijske šole, ki jo vodi polk. Franco Greco. Med navzočimi predstavniki oblasti je bil tudi vladni komisar Marrosu.

Na sporedu je bila tudi nagraditev prvouvrščenih na končnih izpitih za prestop gojencev med policijske agente. To so: Salvatore La Fata (zlata medalja), Massimo Costa in Giuseppe Clemente (srebrni medalji) ter Antonio Capaldo (bronasta medalja).

Po tragični nesreči nas je zapustila naša draga

MILKA TERČON vd. VERI

Pogreb bo danes, 2. marca, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo: sin Giorgio z ženo, sestre Lojzka, Fani, Dragica, brat Franc in svaki ter drugo sorodstvo

Trst, Prosek, Šempolaj, Klanc, 2. marca 1983

Zapustil nas je naš dragi

REMIGIO KAVALICH

Pogreb bo jutri, 3. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na trg pred škedenjsko cerkvijo.

Žalostno vest sporočajo: sestri, svaka, vnuka ter drugi sorodniki

Trst, 2. marca 1983

(Občinsko pogrebno podjetje)

2. 3. 1982 **2. 3. 1983**

Ob 1. obletnici smrti dragega moža in očeta

VILJENA MAVERJA

se ga spominjajo

žena, otroci in drugi sorodniki

Boljunec, 2. marca 1983

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

PIERO CHIARA

DELITEV

komedija v dveh dejanjih

Režija: MARIO URŠIČ

V nedeljo, 6. marca, ob 16. uri - ABONMA RED C (prva nedelja po prem.);
v sredo, 9. marca, ob 20.30 — ABONMA RED D (mladinski v sredo);
v četrtek, 10. marca, ob 20.30 — ABONMA RED E (mladinski v četrtek);
v petek, 11. marca, ob 20.30 — ABONMA RED A (premierski);
v soboto, 12. marca, ob 20.30 — ABONMA RED B (prva sobota po prem.)

Gledališča

VERDI
Jutri bo v gledališču Verdi toliko pričakovana premiera baleta «Les intermittences du coeur» Rolanda Petita v posvetilo Marcelu Proustu. Izvajal bo Državni balet iz Marseilla. Skupino vodi Jacques Bazire. Premiera bo ob 20. uri za red A za parter in H za galerije.

AVDITORIJ
Danes ob 17. in 20.30 PODREKOVE LUTKE predstavijo «Lunin svet» Carla Goldonija. Glasba: Joseph Haydn in Silvio Donati. V abonmaju odrezek štev. 10. Rezervacije pri glavni blagajni.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 2. t.m., ob 20. uri: Milan Kundera - «Burka» - za red S sreda in izven, v gledališki dvorani v Solkanu.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Sprejemna dvorana
Do 8. marca: Razstava — Kulturne dragotine Slovenije.
Sejna dvorana I
Danes, 2. t.m., ob 19. uri: Rudi Höhen - Dvajseto stoletje.
Mala dvorana
Danes, 2. t.m., jutri in v petek ob 9. uri: Gledališki kulturni dnevi.
Jutri, 3. t.m., ob 20.30: Dylan Thomas «Pod mlečnim gozdom» — kot istoimenski film.
Okrogla dvorana
Jutri, 3. t.m., ob 18. uri: Dylan Thomas — «Pod mlečnim gozdom» (kot radijska igra).
Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega dom.a v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Cappella Underground Zaprto.
Ariston Danes in jutri zaprto.
Eden 18.00 «La storia di Piera». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nazionale 16.00 «Gipsie». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00—22.15 «In viaggio con papà». A. Sordi, C. Verdoni.
Fenice 17.00 «Vado a vivere da solo».
Mignon 16.30 «Kaan principe guerriero».
Filodrammatico 15.00 «Calde labbra sul mio corpo». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «Victor victoria». Barvni film.
Capitol 16.30 «California Dolls». Barvni film za vsakogar.
Cristallo 16.30 «Il tempo delle mele II.».
Moderno 16.00 «Bianco, giallo e nero». T. Williams.
Radio 15.30 «Erotication». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Car crash». J. Travolta.
Lumiere 16.00 «Il laureato». D. Hoffman.

Naša dobra žena, mama in babica

PEPKA SOSIČ - DOLENC

stopa danes v 80. leto. Še veliko let ji v zdravju in veselju v krogu svojih domačih želijo mož Marjo, sin Uči z ženo Marico, hči Nadja z možem Aleksandrom, vnuki Edi, Mara z možem Borisom, Peter, Ivan in drugo sorodstvo.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 2. marca
JANJA
Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 17.52 — Dolžina dneva 11.09 — Luna vzide ob 21.44 in zatone ob 8.35.
Jutri, ČETRTEK, 3. marca
MILENA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11,8 stopinje, najnižja 8,6 stopinje, ob 18. uri 9 stopinj, zračni tlak 1015,2 mb raste, veter 12 km na uro - severozahodnik, vlaga 49-odstotna, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 7,2 stopinje.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV aprila 6, Sesljan, Opčine, Milje (Lungomare Venezia 3).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Drevored XX septembra 4, Ul. Bernini 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Drevored XX septembra 4, Ul. Bernini 4, Sesljan, Opčine, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

vabi na predavanje

SLOVENSKO SLIKARSTVO V OBDOBJU REALIZMA

ki bo danes, 2. marca 1983, ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu — Predavala bo **dr. Jelisava Čopič.**

Tudi letos tradicionalno darilo **Tržaške knjigarne**

DO 12. MARCA

dnevi knjige

Vsa slovenska književnost, strokovni priročniki, plošče, kasete in vse ostale knjige tudi do **50% popusta** — Ne zamudite te izredne priložnosti!

TRŽAŠKA KNJIGARNA — UL. SV. FRANČIŠKA 20

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Ivan Grbec Škedenj priredi v soboto, 5. marca, ob 19. uri v društvenih prostorih «Dan žena». Nastopal bo ženski pevski zbor KD Tabor z Opčin. Sledila bo prosta zabava.

KD Vesna prireja v nedeljo, 6.3. ob 17.30 v domu A. Sirka v Križu folklorni večer «Stu ledi nej pride nuter. . .». TFS «Stu ledi» izvaja slavnostni program ob 10-letnici delovanja. Vabljeni.

KD F. Prešeren iz Boljunca obvešča vse, ki so obiskovali plesni tečaj, da se bo ta nadaljeval v soboto, 5. marca, z enakim urnikom. Vse zainteresirane prosimo, naj se vpišejo pri Lauri v mlekarni. Vpisnina je 10.000 lir.

OPZ-MIMPZ Vesela pomlad vabita na predvajanje slovenskega mladinskega filma «Sreča na vrvici» v soboto, 5. marca, ob 20.30 in v nedeljo, 6. marca, ob 17. uri v Finžgarjev dom, Narodna ul. 89.

SKD Igo Gruden Nabrežina priredi jutri ob 20.30 v gostilni Urdih v Mavhinjah **koncert mešanega pevskega zbora Igo Gruden.** Vabljeni.

Šentjakobsko ravnateljstvo v sodelovanju s KD Ivan Cankar priredi v petek, 4. marca, ob 20.30 v Cankarjevi dvorani — Ul. Montecchi 6, predavanje psihopedagoginje Zdenke Prebil «Pozno otroštvo in predpubertetna doba».

Razna obvestila

Šola Glasbene matice - Trst priredi ciklus koncertov Mladi mladim jutri, 3. marca, ob 18.30 v Gallusovi dvorani, Ul. R. Manna 29. Nastopila bo Jelka Klemenčič - klavir. Na sporedu: Jež - Brezavšček, Skrjabin, Messiaen, Stockhausen, Cowell, Nunes.

Fotokrožek Trst '80 sporoča, da bo seja v petek, 4. marca, ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška 20. Vabljeni člani in prijatelji. Govorili bomo o razstavi.

«Društvo slovenskih upokojencev v Trstu» vabi člane in prijatelje jutri, 3. marca t.l., ob 18.30 v Gregorčičevo dvorano v Ul. sv. Frančiška 20, kjer bo dr. Adrijan Sancin prikazal diapozitive s potovanja po Sahari.

Ženske iz Boršta in Zabrežca obveščajo, da bo «Praznik žensk» v soboto, 5. marca. Vpisovanje še danes, 1. marca, od 19. do 20. ure v Prosvetni dvorani v Borštu.

KRUT obvešča vse, ki so se prijavili za plavanje v Strunjanu, da je odhod jutri, 3. marca, ob 15. uri s Trga Perugino.

TK Galerija

Ul. sv. Frančiška 20

Jutri, 3. marca, ob 18. uri odprtje razstave

TOMAŽ KRŽIŠNIK

risbe

RCNB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - TEL. 61-446

1. 3. 1983

Ameriški dolar	1.400.—
Kanadski dolar	1.135.—
Švicarski frank	680.—
Danska krona	160.—
Norveška krona	193.—
Švedska krona	185.—
Holandski florint	520.—
Francoski frank	202.—
Belgijski frank	26.—
Funt šterling	2.115.—
Irski štèrling	1.900.—
Nemška marka	574.—
Avstrijski šiling	81,50
Portugalski escudo	13.—
Pezeta	10.—
Jen	5.—
Avstralski dolar	1.280.—
Drahma	13.—
Debeli dinar	16,60
Srednji dinar	16,60

MENJALNICA
vseh tujih valut

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20.

Izleti

Zveza vojnih invalidov NOV - Odbor in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju priredita tradicionalni dvodnevni izlet dne 28. in 29. maja 1983. Obiskali bomo Zagreb, Karlovac, Petrovo goro, Delnice in Kraljevico. Vpisovanje in vse informacije do 11. marca. V Trstu na sedežu ZVI NOV — Ul. Montecchi 6, tel. 795136; v Gorici v Ul. Malta 2, tel. 84644.

Združenje Union priredi enodnevni izlet ob priliki praznika «Dneva žena» dne 13. marca v Polcenigo - Casarsa. Vpisovanje v Ul. Valdirivo 30/II, vsak dan razen sobote od 17. do 20. ure. Telefon 64459 ali 732858.

Sekcija PCI - KPI občine Dolina organizira od 14. do 17. aprila izlet z vlakom - turistični spalniki — v Beograd z obiskom groba tov. Tita na Dedinjah, muzeja «25. maj», ogled Topole ter mesta Kragujevac. Cena 140.000 lir na osebo. Informacije in vpisovanje vsak dan razen nedelje do sobote, 5. marca, od 17. do 20. ure na sedežu sekcije v Dolini.

Predavanja

Slovensko planinsko društvo Trst vabi v petek, 4. marca, na predavanje znane slovenske alpinistke Marije Štremfelj na temo: Ženska alpinistična odprava na Pamir. Predavanje, ki bo opremljeno z barvnimi diapozitivi, bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) s pričetkom ob 20. uri.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

RESTAVRACIJA SLAVKO - KONTOVEL sporoča vsem, da začne spet redno delovati v soboto, 5. marca. Tel. 225-393.

PRODAM novo električno rezilnico (za salame in podobno) za trgovine jestvin. Telefonirati od 13. do 14. ali od 19. do 20. ure na št. 040/417697.

PRODAM telovadno orodje za veslanje po ugodni ceni. Telefonirati od 13. do 14. ali od 19. do 20. ure na št. 040/417697.

PRODAM 1800 kv. m nezazidljivega terena v Boljuncu. Telefon (040) 228390.

PRODAM stole, mizo dolgo dva metra, merilec in lijak. Telefonirati od 8. do 13. in od 16. do 19. ure na št. 040/741670.

PRODAM prikolico (rulotko) elnagh in šotor, doba dve leti, dolgo 3,80 v odličnem stanju. Tel. 040/200982.

PRODAM fiat 127 letnik 1978. Telefon 040/231255.

DVOSOBNO opremljeno stanovanje v središču Trsta iščemo za nerezidenčno osebo za dobo enega leta. Telefonirati v uradnih urah na št. 040/630685.

PRODAM alfetto 1800 letnik 1976. Telefonirati ob urah kosila na štev. 040/53703.

VSE AKILEINE kreme za noge dobite na Opčinah pri «Kozmetiki 90» — tudi Akilen sport kremo primerno za športnike.

PRODAM fiat 126 letnik 1972 rumene barve v dobrem stanju. Telefonirati v večernih urah na št 040/911092.

PRODAM stanovanje v Boljuncu: kuhinja, dnevna soba, dve spalnici, kopalnica, shramba, balkon, klet in parkirni prostor. Telefon 040/228390.

NOVA trgovina športne opreme «3a SPORT», Tržič, Corso del Popolo 45, nudi posebne popuste na vseh artiklih. Priporoča se za obisk.

OSMICO je odprl Ignac Strain Mačkolje - Križpot. Toči belo in črno vino.

NA OPČINAH prodam stanovanje: dnevna soba, kuhinja, dve spalnici in kopalnica, skupno 96 kv. m, klet in parkirni prostor. Telefonirati na št. 040/212982 v opoldanskih in večernih urah.

PRODAMO najboljšemu ponudniku kmečko hišo v zgoniški občini potrebno popravil. Telefonirati ob urah kosila in večerje na št. (040) 751-684.

PRODAM avto polo volkswagen 900, letnik 1976 z radijskim sprejemnikom in dvema rezervnima gumama. Telefonirati v večernih urah na štev. (0481) 30-890.

PODJETJE Malalan - Benčina prodaja v rezidenčni coni na Opčinah stanovanja v gradnji različne velikosti, tudi z vrtom in boxom. Za informacije tel. 211043.

OPRAVLJAM pleskarska dela in nudim vsakovrstno težaško pomoč. Telefonirati na štev. (0481) 882-307.

OSMICO so v Doberdobu odprli pri Kukukevih. Ul. Dol, kjer točijo belo in črno vino lastne proizvodnje.

OSMICO je v Praprotu odprl Lupinc. Toči črno in belo vino.

PRODAM parcelo pri morju v bližini Reke. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro «Zazidljivo».

S PONEDELJKOVE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Je treba Romaniju pripisati zastoj za rešitev podgorske predilnice?

Poseg svetovalca KPI Bucovinija - Čudna stališča o «dveh civilizacijah»

Na ponedeljkovi seji občinskega sveta je bilo kar precej časa posvečenega interpelacijam raznih svetovalcev. Poleg Fornasirove o upravnem svetu goriške hranilnice, o kateri poročamo posebej, izstopa interpelacija komunističnega svetovalca Bucovinija o položaju v podgorski predilnici. Bucovini je hotel vedeti kako je s tem vprašanjem, ko moramo spet gledati na prepočasno reševanje in stalna zavlačevanja tega vprašanja. Veliko časa smo izgubili potem ko je bil v začetku lanskega oktobra podpisan na deželi sporazum o obnovi proizvodnje v predilnici. Utegne se spet zgoditi, da bomo še dvig čas izgubili, potem ko je bil 4. februarja v Trstu podpisan nov sporazum. Ob tisti priliki so se zastopniki deželne vlade obvezali nuditi vso finančno pomoč družbi Indusvi in drugim industrijcem, ki bi prevzeli podgorsko predilnico od sedanjega lastnika Romanija.

Bucovini pa je dejal, da so se stvari zapletle, kar izhaja tudi iz tiskovnega poročila PSI, ki obtožuje Romanija da noče prepustiti lastništva in da se prav zaradi Romanija rešitev položaja zavlačuje. Enako stališče je zavzela sindikalna zveza. Bucovini je še dejal, da bi morala občinska uprava posredovati, da bi čimprej prišlo do rešitve.

Morda še nekaj besed o nekaterih drugih interpelacijah. Socialist Brunello je hotel vedeti kakšno stališče je zavzela občinska uprava do pobude enotne sindikalne zveze o obnovitvi zakona o prosti coni. Župan je dejal, da so bila doslej izražena le nekatera mnenja. Komunist Chiaron je hotel vedeti kako je z vodovodom na Kalvariji. Hotel je namreč vedeti kaj je z govoricami, da je naprava neuporabna. O tem je bil sicer že večkrat govor v občinskem svetu. Odbornik za javna dela Del Ben je govoril, da potekajo nadaljevalna dela na vodovodu in da bo že letos uporabljiv.

Pustili smo za konec histerični izpad misovca Baiocchija o zaprti meji na Goriškem ter na streljanje graničarjev na kar veliko skupino ljudi iz Šri Lanke, ki je hotela pred nekaj dnevi čez mejo. Čudimo se odgovoru župana, ki je dejal da imamo pač opravka z dvema civilizacijama in dvema kulturama. Jugoslovanski vojak, ki je streljal, je gotovo ravnal v skladu z vojaškimi predpisi. Vprašali bi h kakšni drugi civilizaciji pripada tisti vojak italijanske vojske, ki je pred nekaj leti streljal na osebo, ki se je približala k neki vojaški smodnišnici v neposredni bližini Gorice?

Zakaj toliko glob pred Kulturnim domom?

V Kulturnem domu v Gorici se je v soboto zvečer, kot že tolikokrat prej, zbralo na kulturni prireditvi, zelo veliko ljudi. Mnogi so prišli tudi iz radovednosti ker je šlo za prireditev, pri organizaciji katere sta sodelovala tudi RAI - Radiotelevisione italiana iz Trsta ter Radiotelevizija Ljubljana. Marsikdo ni našel prostega mesta za parkiranje avtomobila na tisti strani ulice Brass, kjer je parkiranje dovoljeno, pa ga je pustil na drugi strani ceste. Ko so se ljudje vrnili pozno zvečer iz dvorane so našli na vetrobranu avtomobila liste o globi. Pravijo, da jo je dajal mestni stražnik med 19. in 20. uro.

Očitno je mož ravnal po predpisih. Vendarle pa se vprašamo, naše vprašanje obračamo na odgovorne na goriškem županstvu, ali se ravna tako strogo tudi z avtomobilisti, ki parkirajo, ob priliki večjih prireditev, svoja vozila na Trgu Battisti, na Drevoredu 20. septembra, pred športno halo na Majnici, pred nogometnim igriščem na Rojcah ali še kje drugje. Ko gre za kako večjo kulturno ali športno manifestacijo je vedno veljala neka toleranca. Zakaj torej taka strogost prav pred Kulturnim domom?

V GORICI PREVZEL SLUŽBO NOVI PREFEKT DR. SICLARI

Dr. Vittorio Siclari je novi goriški prefekt. Službo je nastopil že v ponedeljek, včeraj pa je že imel prvi stik z zastopniki krajevnih uprav in državnih uradov ter se poklonil spominu padlih v 1. svetovni vojni pred kostnico na Oslavju.

Dr. Siclari je v državni službi že 33 let, služboval je v raznih prefekturah širom po državi. V zadnjem času je bil namestnik vladnega komisarja v Trstu. Ko je bil razpuščen tržaški občinski svet, je bil dr. Siclari za komisarja na tržaški občini.

V Gorici smo bili 9 mesecev brez prefekta. Odkar je odšel v pokoj dr. Milizia je prefekturo vodil podprefekt dr. Abramo Barillari.

Novi prefekt dr. Siclari je včeraj naslovil prebivalstvu Goriške svoj pozdrav. Izrazil je zadovoljstvo, da je prevzel to funkcijo in zagotovil, da se bo zanimal na vseh ravneh, da se rešijo odprta vprašanja, ki zanimajo prebivalstvo Goriške.

Seja rajonskega sveta

Na sedežu v Ulici 9. avgusta 8 bo danes zvečer, ob 20.30, seja rajonskega sveta za mestno središče. Govorili bodo o preureditvi pokritega zelenjadnega trga, o stavbi bivše policijske vojašnice v Ulici sv. Klare, o prepovedi parkiranja v Ul. Dante, o ureditvi obrtnih storitev brivcev in frizerjev. Na sejo pride občinski odbornik za mestno policijo in trgovino dr. Damjan Paulin.

Mladinske ekipe neposredno preko Radia Trst in Ljubljana

Ekipa Mladinskega krožka Gorica

Ekipa mladinskih odsekov iz Sovodenj, Vrha in Doberdoba

Poročali smo že o sobotni oddaji «Spoznavajmo svet in domovino», ki je bila v goriškem Kulturnem domu, in na kateri so sodelovale štiri mladinske ekipe. Mladi so odgovarjali na vprašanja o dogodkih, ki so opisani v knjigi našega fotografa Maria Magajne «Trst v črnobelem». Objavljamo danes sliki nastopajočih ekip iz goriškega območja, ker nismo za to včeraj imeli prostora. Slika tržaške ekipe je že bila objavljena na slikovni strani včeraj.

Razna obvestila

Ženski odsek KD Jezero iz Doberdoba vabi na praznovanje 8. marca, dneva žena, ki bo v društvenih prostorih v torek, 8. marca, ob 19.30 s kulturnim programom in družabnostjo.

Slovensko pastoralno središče v Gorici vabi na ciklus predavanj o aktualnih temah pod skupnim naslovom «Večeri pričevanja in iskanja». Prvo predavanje bo drevi, ob 20.30, v Katoliškem domu v Gorici. Predaval bo dr. Lojze Bratina o «Kocbekovem verskem oznanilu».

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje sporoča, da se nadaljuje vpisovanje, za tečaj za vodenje obrtniških in trgovinskih obratov, do 5. marca na sedežu SD GZ — Travnik 11, tel. 0481/32844.

Ob mednarodnem prazniku žena prireja društvo Naš Prapor družabnost, ki bo 8. marca v društveni dvorani v Pevmi. Prijave v trgovini jestvin v Pevmi in pri Berti Pintar na Oslavju.

V Štandrežu bo družabnost ob mednarodnem dnevu žena v soboto, 5. marca, ob 20.30 v domu Andreja Budala. Prijave pri Marti Zorn v Klancu.

Društvo slovenskih upokojencev na Goriškem prireja v nedeljo, 6. marca, ob 16. uri v Kriški ulici družabno srečanje. Miladin Černe bo predvajal film o Japonski. Vstop je prost.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Agente 007, l'uomo dalla pistola d'oro». Roger Moore.
CORSO 18.00—22.00 «Furore dalla Cina colpisce ancora». B. Lee. Barvni film.
VITTORIA 17.30—22.00 «Take off: e ora spogliati». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Il tempo delle mele II.».
PRINCIPE 18.00—22.00 «ET - l'extraterrestre».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Maškarada». Slovenski erotični film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Vaba». Ameriška kriminalka.
DESKLE 19.30 «Podgane na asfaltu». Mehiški film.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Nicolò, Ul. 1. maja 94, telefon 73 328.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Ul. Carducci 38, telefon 84 268.

Člani konzorcija GOMETAL se pridružujejo žalovanju Maria Mučiča in njegovih najbližjih ob izgubi drage mame.

Smrt drage mame je hudo prizadela družino našega člana in sodelavca Maria Mučiča. Z njim žalujejo člani obrtniškega konzorcija ME.GO.

POGOVORI MED PREDSTAVNIKI KPI IN ZKS V NOVI GORICI

Poudarek zaščitnemu zakonu in gospodarskemu sodelovanju

Novo Gorico je včeraj obiskala delegacija Posoške federacije KPI, ki se je sestala in pogovarjala s predstavniki občinske organizacije Zveze komunistov centralnega komiteja slovenske partije. V pogovoru so sodelovali sekretar Posoške federacije Renzo Redivo in funkcionarji KPI iz naše pokrajine Paolo Padovan, Enzo Bucovini in Andrej Jarc. V delegaciji je bil tudi senator in član CK KPI Silvano Baccichi. Slovensko delegacijo pa so sestavljali na ravni občine Savo Vuk, predsednik občinske organizacije Socialistične zveze Lojze Lah, župan občine Zorko Debeljak in predsednik komisije pri Zvezi komunistov v Novi Gorici za mednarodne odnose Vito Vižintin. Iz osrednjega vodstva sta se pogovora udeležila Jože Smole, predsednik komisije za mednarodne odnose pri CK ZK Slovenije in podpredsednik te komisije ter bivši jugoslovanski generalni konzul v Trstu Štefan Cigoj.

Člani delegacij so si izmenjali informacije in poglede na najvažnejša politična vprašanja, gospodarske razmere in vlogo obeh partij v obmejnih krajih oziroma v obeh sosednjih državah. Sekretar Redivo je ob tem omenil, da komunisti v naših krajih namenjajo veliko skrb nerešenim problemom slovenske narodnostne skupnosti in da bodo predlagali, naj se tudi vsedržavni kongres KPI v Italiji opredeli do naših pravic in zahtev. Jože Smole je potem dejal, da je že predkongresno obdobje potrdilo bogato vsebino sodelovanja med KPI in jugoslovansko Zvezo komunistov. Jugoslovansko delegacijo na kongresu v Milanu bo vodil predsednik predsedstva ZKJ Mitja Ribičič, tisk in druga sredstva javnega obveščanja pa bodo kongresu, kljub drugim pomembnim dogodkom, kot bo zlasti vrh neuvrščenih držav v New Delhiju, namenila veliko prostora.

Predsednik komisije za mednarodne odnose Jože Smole je v svojem posegu tudi opozoril, da v Beogradu oziroma Jugoslaviji ni nobenih ideoloških razhajanj glede funkcije in pomena odprte meje. Pač pa so različna mnenja o ukrepih, ki so potrebni za zmanjšanje odliva dinarjev in deviz v tujino. To velja predvsem za depozit. Na vsak način pa so omejitveni ukrepi za prehajanje meje začasni. Glede maloobmejnega potniškega prometa pa je treba vse napravti — citiramo Smoleta — da se bo lahko nemoteno nadaljeval. Podrobno so na včerajšnjih pogovorih obravnavali tudi pobude in ukrepe za industrijsko sodelovanje zlasti ob meji.

RAZSODBA SODNIKA ZA PREKRŠKE IZ NOVE GORICE

PETNAJST DNI ZAPORNE KAZNI ZA SKUPINO IZ ŠRI LANKE

Po zasliševanjih, ki so se začela kmalu po osmi uri zjutraj, je sodnik za prekrške v Novi Gorici včeraj okoli 16. ure izdal odločbo o zadevi skupine državljanov iz Šri Lanke, ki so bili obdolženi bodisi poizkusa ilegalnega prehoda ali pa dejansko izvedenega ilegalnega prehoda čez jugoslovansko mejo pri Mirnu. V skupini je bilo skupaj 24 oseb, ki so v sredo 26. februarja ob 22.10 hotele prečkati mejo na nedovoljenem kraju. Devetnajstim državljanom je prehod uspel, pri čemer sta bili dve ženski ranjeni in se sedaj zdravita v bolnišnici v Gorici. Tri osebe pa so jugoslovanski obmejni organi prijeli. Kot znano so ubežnike italijanski policijski organi naslednjega dne izročili na prehodu Rdeča hiša jugoslovanskim organom.

Iz omenjene skupine so vseh 22 prisotnih spoznali za krive in so bili obsojeni vsak na 15 dni zapora. Ženski, ki se zdravita v goriški bolnišnici, sta bili izločeni iz postopka. Med zasliševanjem pri sodnicah za prekrške, ki sta vodili obravnavo, ni bilo mogoče ugotoviti, kdo je skupino pripeljal na jugoslovansko mejo pri Mirnu. Pač pa so ugotovili, da imajo posamezni državljani iz omenjene skupine pri sebi različne vsote denarja oziroma bančne čeke, ki naj bi jih vnovčili v Italiji. Naj poudarimo, da bi za omenjeno dejanje (gre za kršitev točke prvega odstavka 71. člena jugoslovanskega Zakona o prehajanju državne meje in gibanja v mejnem pasu) državljani iz Šri Lanke ali drugi obdolženci bi bili lahko obsojeni na največ 30 dni zapora oziroma na globo v znesku 300 tisoč starih dinarjev.

Ob obsodbi skupine iz Šri Lanke je javni tožilec v Novi Gorici Zvonko Fišer posebej za naš list razgrnil nekaj podrobnosti, ki kažejo na posebnosti in razsežnosti celotne zadeve. Dejal je, da dosedanji izsledki preiskave kažejo, da nekateri potniki, ki zapuščajo svojo domovino in se odpravljajo na dolgo in tvegano pot pripadajo neki manjšini, ki ni zaščitena oziroma je podvržena diskriminaciji. Sicer pa so se v Novi Gorici z zadevo prišlecev iz daljne azijske dežele soočili že lani. Tedaj se je skupina okrog 30 oseb ustavila v Ajdovščini, kjer so nekaj časa begali in očitno iskali zveze za prehod meje. Do meje niso prišli. Pred dobrim mesecem letos so jugoslovanske oblasti na meji prijele nadaljnjih 9 potnikov iz Šri Lanke. Obsojeni so bili na zaporno kazen. Kaže, da ti nenavadni «obiskovalci» obmejnih krajev po hitri zvezi pridejo k cilju. Potujejo oziroma vsaj ta zadnja skupina je potovala z letalom iz Colomba do Sofije in potem tudi z letalom naprej do Budimpešte. Od tam so z vlakom potovali v Zagreb in naprej v Ljubljano. Iz Ljubljane pa so nadaljevali potovanje s taksiji.

Tožilec Fišer je opozoril, da je imel nedavni prehod čez državno mejo vse znake kaznivega dejanja, vendar je predstavljal le neznatno nevarnost za jugoslovansko družbo. Zato so obtožence obravnavali pred sodnikom za prekrške, ki je pristojen za manjše prekrške oziroma kazniva dejanja. Medtem so ugotovili tudi imena taksistov, ki so potnike pripeljali iz Ljubljane do meje pri Mirnu. Ob povratku so jih namreč ustavili policijski organi. Proti njim bo obravnava pred sodiščem. Obtožili jih bodo «pomoči h kaznivemu dejanju prepovedanega prehoda državne meje». Gre za šest zasebnih taksistov iz Ljubljane. Ob tem pa ostaja neznanih še več pomebnih podrobnosti. Kdo je na primer vodič skupin iz Šri Lanke na njihovem potovanju proti jugoslovansko - italijanski meji pri Mirnu?

OB IMENOVANJU REPUBLIKANSKEGA TAJNIKA

Imenovanja v upravni odbor hranilnice burijo duhove v goriškem občinskem svetu

Ker je, zaradi nesoglasij, goriški občinski svet odlašal z imenovanjem svojega zastopnika, je Comelli kar sam poskrbel za to

V goriškem občinskem svetu niso prav nič zadovoljni z odločitvijo predsednika deželne vlade Comellija, da imenuje dr. Franca Esposita v upravni svet goriške hranilnice. O tem je bilo samo nekaj govora na ponedeljkovi seji občinskega sveta, širša razprava se bo razvila na prihodnji seji, ko bo šla v razpravo liberalna resolucija o tem vprašanju.

Lansko jesen je zapadel mandat v upravnem odboru hranilnice dr. Ascariju, predstavniku republikanske stranke. Ascari je zastopal goriško občino. Po dogovoru med strankami večinske koalicije bi to mesto pripadlo spet republikancem (liberalec Fornasir je govoril o podeljevanju javnih zastopstev). PRI je na to mesto predlagala dr. Esposita, pokrajinskega tajnika stranke. To pa baje ni bilo všeč nekaterim goriškim članom PRI, kajti dr. Esposito biva v Krminu, pa čeprav je uslužben v pokrajinski upravi v Gorici. Zlobni jeziki pravijo, da so ti republikanski «disidenti» svoje nezadovoljstvo dali v širšo javnost in stvar so zagrabili nekateri demokristjani. Ko je župan dal že lani jeseni na dnevni red glasovanja v občinskem svetu tudi imenovanje zastopnika občine v upravni svet hranilnice je večina demokristjanskih občinskih svetovalcev zagrozila, da ne bo volila zanj. Tako je stvar obtičala. Predsednik deželne vlade Comelli pa je, upoštevajoč zakonska določila, potem ko je zapadel rok, imenoval Esposita v upravni odbor hranilnice. Odkod je Comelli dobil njegovo ime ni uradno znano.

Liberalni svetovalec Sergio Fornasir je pred tednom dni poslal županu interpelacijo o tem dogodku. Na ponedeljkovi seji je, potem ko je župan odgovoril na interpelacijo, to spremenil v resolucijo, o kateri bo govor na prihodnji seji in tedaj bodo v razpravo lahko segli vsi.

Zanimivo je, da je župan Scarano povedal, da je odložil glasovanje o imenovanju Esposita kajti vedel je za grožnje demokristjanskih svetovalcev, da ne bodo volili zanj. Povedal je tudi, da so se o stvari pogovarjali zastopniki večinskih strank in da so bili skoro dosegli dogovor ter da je bila Comellijeva odločitev preuranjena in da bi bil predsednik deželne vlade lahko vsaj nekaj časa počakal na to imenovanje.

Na prihodnji seji bo torej spet tekla razprava o tem vprašanju. V svoji interpelaciji se Fornasir zavzema za to, da bi Esposito sam dal ostavko, in da bi potem občinski svet suvereno odločal o občinskem zastopniku, pa čeprav bi potem glasovali prav za njega. Republikanci se v državnem merilu otepajo, tako vsaj pravijo, lotizacije. Najtorej tudi pri nas pokažejo, da imajo tu enako moralo.

Sicer pa imamo vtis, da bo razprava o tem precej vroča, kajti demokristjanom, vsaj nekaterim, ne prija, da bi upravni svet hranilnice postal domena tajnikov strank. Zato ostaja odprto vprašanje kakšen bo izid glasovanja na prihodnji seji.

Devetdeset dni se bo zdravil v bolnišnici 32-letni Elio Flavio Verginella iz Gradeža. V ponedeljek zvečer je zašel s ceste, ko se je iz Tržiča vračal proti domu.

Umrla je naša draga

URŠKA GORKIČ por. MUČIČ

Pogreb bo danes ob 11. uri v Štandrežu.

SVOJCI

Štandrež, 2. marca 1983

TI IN MORJE

Piše VOJKO COLJA

NAVTIČNEGA TURIZMA NI BREZ DOBRE VOLJE, PRIJAZNIH BESED IN NALOŽB

Kdaj bo v Jugoslaviji zapihal ugodnejši veter ki ne bo ponujal jahtnemu turistu samo narave

Navtični gost je najboljši gost, če ima privez in lahko svoj denar tudi porabi, v nasprotnem primeru bo vse prinesel s seboj - Čimprej je treba uresničiti hrvaško zamisel o alternativnih turističnih pristaniščih poleg luksuznih marin

Minili so časi, ko je naš prednik izdolbel drevesno deblo in se z drevakom popeljal po luži, jezeru ali ob morski obali. Minili so tudi časi, ko je morje pripadalo samo ribičem, pomorskim trgovcem in gusarjem. Takrat je šlo zares. Danes pa je morje tudi ena najljubših človeških igrač. Brez nje bi mu bilo dolgčas in poletne počitnice ne bi bile več tako privlačne, kot so lahko.

Strokovnjaki so izračunali, da je lani po Sredozemlju križarilo milijon in tristo tisoč najraznovrstnejših plovil, na njih pa je bilo približno sedem milijonov turistov. Od teh dopustniških pomorščakov so Francija, Italija, Grčija, Španija zaslužile šest milijonov dolarjev. V istem poletju je pri nas plulo med 40 in 50 tisoč plovil s približno 200 tisoč gosti (natančno jih še niso sešteli). To je približno tri odstotke tistih, ki so plule po Sredozemlju. Drobtinice torej.

Večkrat si dopovedujemo, kakšne naravne in geografske prednosti imamo, zaradi katerih bi lahko navtični turizem pri nas lahko vzcvetel kot nikjer v svetu. Žal so te prednosti premalo ob vsej drugi zmedi in zmešnjavi, neurejenosti in.... da, tudi nazadujaštvu. In ravno zdaj, ko bi nam zaslužek od te veje turističnega gospodarstva tako prav prišel, ugotavljamo take nevšečnosti. Verjetno pa zadnjega vlaka še nismo zamudili. Njegov pisk pred odhodom s postaje sicer že slišimo, a če se le količkaj podvizamo, bomo v naslednjih letih od jahtnega turizma lahko pobirali kaj več od suhih drobtin.

Obetavni zaslužki

Deset največjih jugoslovanskih marin je v osmih mesecih leta 1981 zaslužilo (predvsem v devizah, seveda) 37 milijonov dinarjev. Lani je teh deset marin v osmih mesecih zaslužilo 5,4 krat več — 201 milijon dinarjev. Seveda vemo, da je navtični gost najboljši gost. Sodi v vrhnji razred (če ga ocenjujemo po cvenku, ki ga nosi s seboj). In v marinah pustijo ti gostje še najmanj denarja. Veliko več ga porabijo za hrano in pijačo, za drugo oskrbo, za izlete, za nakupe v trgovinah in druge počitniške stroške (a kaj, ko smo jim zadnja leta lahko ponudili tako malo priložnosti za še večje zapravljanje). Računajo, da naj bi navtični turist porabil 30 do 40 dolarjev dnevno.

Jugoslovanska obala premore 6 tisoč 115 kilometrov (v zračni liniji 628 km) in ima 311 luk in lučic. Od teh je 40 takih, ki lahko poleg priveza ponudijo še katero drugo storitev. Pravih marin imamo le 16 in v njih nekaj manj kot tri tisoč privezov, 1500 mest na kopnem in 150 v hangarjih. Italijani imajo na primer samo na jadranski obali 39 marin s 25 tisoč privezi. Ob tem ni potrebno omenjati, s kakšno vnemo in zagnanostjo hitijo graditi nove marine. Največ načrtov imajo naši sosedje prav v severnojadranskih krajih, ki so najbližji osrčju Evrope, od koder prihaja največ navtičnih turistov. (V Jugoslavijo je leta 1981 prišlo največ turistov iz ZRN — 40 odstotkov, zatem iz Italije — 18 odstotkov, Avstrije — 16, Francije 6,8 odstotka itd.). Do marin imajo Italijani speljane hitre in sodobne avtomobilske ceste. Najbližji kraj, kjer nameravajo Italijani vložiti kar 40 milijard lir za razvoj navtičnega turizma, so Milje — onstran Debelega rtiča. Tu nameravajo v 30 mesecih zgraditi velik turistični kompleks «Marina Muja» — eno največjih italijanskih marin s 746 privezi, z vso infrastrukturo in potrebnim servisom, z motelom za 1000 oseb, restavracijami, pokritima bazenoma, itd Seveda imajo nekaj podobnih načrtov tudi v drugih krajih severnega Jadrana.

Sosedska izmenjava

Vodja portoroške marine Enes Lojo pravi o teh načrtih takole: «Gre za konkurenco, nad katero bi se morali zamisliti in se vprašati: zakaj pravzaprav še čakamo? Prav gotovo veliko izgubljamo, če zamujamo pri izkoriščanju naših prednosti. Na to opozarjamo že nekaj zadnjih let. Seveda pa velja opozoriti tudi na drugo plat, ki jo prinaša gradnja teh marin v Italiji. Ni namreč vse tako črno. Več marin v bližini pomeni tudi večji promet po morju. In nihče nima jahte samo zato, da jo enkrat za vselej priveže v eni od marin. Če bodo marin onstran meje, bodo potovali turisti tudi k nam. Poznam veliko ljudi, ki vložijo denar raje v jahto, kot v vikend. Tako lahko selijo svoj «vikend» vsako leto iz marine v marino, iz države v državo, iz morja v morje... Nekateri naši gostje so že pravi morski volki in strokovnjaki v tem preseljevanju svojih jaht. Vsako leto počitnikujejo drugje. S severnoitalijanskimi marinami pa se mi v portoroški marini dogovarjamo za dolgoročno in trdnejše sodelovanje. Oboji imamo lahko od tega samo korist. Ko plujejo iz njihovih luk turisti k nam, nas prej obvestijo, mi jim rezerviramo prostor in jih pričakamo in to se jim zdi lepo. Ali pa v obratni smeri. Kolikokrat prijadrajo iz sosednjih italijanskih marin k nam samo na kosilo (naša kuhinja je na dobrem glasu), ali pa zvečer v portoroško igralnico. Velikokrat seveda tudi mi pošljemo naše goste čez mejo, predvsem, če rabijo tak ali drugačen rezervni del, ki ga pri nas ni mogoče dobiti. To sodelovanje bomo še okrepili, morda z nekaterimi popusti pri zastavljenih cenah.»

Kako bo v Portorožu?

V Portorožu bodo letošnjo pomlad začeli graditi drugi del lucijske marine. Sedanjim 260 privezom za večje jahte in 220 v kanalu Fazan za manjše čolne ter 150 na kopnem, se bo do konca leta 1985 pridružilo še 500 privezov v morju in 300 na kopnem. Za te načrte so leta 1981 predvidevali 370 milijonov dinarjev. Prav gotovo bo po letu 1985 portoroška marina z več kot 1000 privezi v morju, 450 na suhem in s hangarjem za popravila in prezimovanje jaht, ena najlepših in najbolj privlačnih jugoslovanskih marin. Toda zanjo bodo porabili več denarja, kot v povprečju računajo Hrvatje. «Nič zato,» pravijo v Portorožu, «gostom moramo ponuditi tudi kaj kvalitetnega.»

Vlaganje v ležišča na jahtah se izplača, saj so dva do trikrat cenejša od hotelskih ležišč, prodati pa jih je možno dražje od hotelskih. Na Hrvatskem računajo, da bodo do leta 1990 naredili ali kupili v tujini 3000 novih plovil (20 tisoč ležišč), ki jih bodo oddajali. «Toda kako bo mogoče narediti tako floto v tem času», se sprašuje Enes Lojo, «proizvodnja je v bistvu nemočna. Še samograditelje je leta 1980 prizadel zakon, da morajo za jahte, ki jih sami zgradijo za svoje potrebe, plačati državi 30-odstotni davek. To je ena od konkretnih zavor pri dogovarjanju naše jahtne flote.»

Hrvaški načrti

Na nedavnem sestanku iniciativnega odbora za razvoj navtičnega turizma Hrvatske je tajnik tega odbora Veljko Barbieri menil, da bi samo Hrvaška lahko od navtičnega turizma v letu 1984 zaslužila 100 milijonov dolarjev, če bi k sedanjim 3000 privezom zgradili še 3000 novih, za kar bi potrebovali 900 milijonov dinarjev. To pomeni, da bi vloženi denar v dobrem letu lahko vsaj šestkratno obogatili. Seveda bi morali s kar se da ofenzivnim preobratom porušiti vse dosedanje premisleke in zadržke, vse kar je navtičnemu turizmu doslej onemogočalo hitrejše razvojne korake. Do leta 1990 pa bi lahko od jahtnega turizma zaslužili celo 800 milijonov dolarjev (toliko smo lani zaslužili od vsega turizma) in 5 milijard dinarjev od domačih turističnih pomorcev. V teh osmih letih bi morali zgraditi kar 60 tisoč privezov v 80 naravnih zalivih, v 30 pristaniščih in 15 marinah. Zaposlitev pa bi lahko dobilo pet tisoč delavcev. Če drži podatek, da za vse te načrte ni potrebno več kot 9 milijard dinarjev, bi jih morda celo zmogli. Računajo, da bi leta 1990 ob uresničitvi teh načrtov k nam priplulo 200 tisoč jaht s približno milijon turisti.

V tem srednjeročnem načrtu smo si spočetka zadali, da bomo do konca leta 1985 dogradili še 5000 privezov. Gospodarske razmere so se toliko spremenile (predvsem določilo o razpolaganju z devizami), da bodo v jugoslovanskih marinah srečni, če bodo do leta 1985 zgradili 1500 novih privezov.

Enes Lojo je ob zgoraj navedenih podatkih pesimistično razpoložen: «Pesimist zato, ker smo že za to srednjeročno obdobje imeli kar lepe načrte, uresničili je le slabo tretjino. Včasih v navtičnem turizmu pretiravamo s številkami in napovedmi. Kar se tiče privezov in marin bi resda lahko veliko naredili, vendar ne s takim načinom dela, kot ga poznamo sedaj. Veliko turističnih pristanišč bi lahko za majhen denar tako preuredili, da bi vanje turisti radi zapluli. Vzemimo za primer katerokoli turistično pristanišče ob naši obali. Kanalizacija se skoraj v vseh obmorskih krajih steka prav v pristanišče, marsikje pozabljajo na smetnjake, na (čeprav improvizirane) vodne priključke. S pontonskimi privezi bi lahko poceni in hitro rešili marsikatero gnečo v pristaniščih, toda v Izoli so drago plačali nepremišljeno postavljen plavajoči pomol, s katerim se je neurje poigravalo in uničevalo jahte. Tudi založenost bližnjih trgovin ni zmeraj primerna. Potem se ni treba čuditi, če so jahte do zadnjega napolnjene s konzervami in če poraba navtičnih turistov ne znese ravno 40 dolarjev dnevno. Precej bolj hitre so v teh naših pristaniščih krajevne skupnosti, ko zaračunajo privez. Cene med posameznimi pristanišči pa si seveda še od daleč niso podobne.»

Načrti, ki jih predlagajo Hrvatje seveda ne predvidevajo luksuznih marin. Izjemoma razmišljajo, kako bi na primer del Brionov namenili ekskluzivnemu jahtnemu centru, ki bi bil med najprivlačnejšimi v Evropi.

Pretirani optimisti res ne bi smeli biti ob vseh teh načrtih in možnostih, ki se ponujajo. Vendar so te možnosti tako blizu, da bi se človek kar stegnil in jih utrgal, če bi jih mogel. Seveda marine in jahte ob naravnih lepotah in geografskih prednostih niso dovolj, da bi navtični turizem doživel razcvet. So pa lahko dobra osnova za drugačen veter, ki bo morda le razvil številna jadra na našem morju.

BORIS SULIGOJ

Oddajanje jaht v najem

Ob morju pa počitnikuje veliko več turistov, ki nimajo lastnih plovil, a si še kako želijo, da bi jih imeli vsaj za 10 ali 14 dni. Od teh zdaj služijo tujci, ki organizirano preko klubov oddajajo v najem jadrnice. V portoroški marini so na primer lani oddajali 35, letos pa bodo 45 jaht. Nad zaslužkom od nekajodstotne provizije so bili še sami presenečeni — z malo truda toliko denarja (številk nočejo izdati). Toda koliko je zaslužil šele tuji lastnik teh jaht, se sprašujemo?

Portoroška marina bo letos posojala Elan express (4-5 ležišč) sredi sezone (julij - avgust) na primer po ceni tri tisoč dinarjev na dan, 18 tisoč za en teden. Tujci bodo morali plačati precej več — 250 nemških mark za dan in 1400 mark na teden.

Kakšna mora biti marina

Kdaj lahko pristanišču rečemo, da je marina? Ko izpolnjuje nekatere minimalne pogoje, ki so jih določili v Združenju jugoslovanskih marin. Gre za površino akvatorija — bazena, v katerem so privezane jahte, za storitve ob pomolu (priključek za elektriko, vodo, po možnosti telefon in televizijo), za storitve na kopnem (možnost popravil, dviganje in spuščanje jaht v morje, restavracije, toaletne prostore, prenočišča, prezimovališča za jahte): vse ostale lahko imenujemo turistična pristanišča, namenjena predvsem in samo privezu.

Privezi se obrestujejo

Za 6- do 8-metrsko jadrnico bodo letos po prvem aprilu v portoroški marini (ta sodi med najbolje opremljene v Jugoslaviji, a tudi med najdražje) tuji gostje plačali privez 2000 nemških mark na leto, dnevni privez (do 30 dni) pa 30 mark, na suhem pa 1500 nemških mark. Domači gostje plačajo približno polovico te cene v dinarjih. V Izoli (ta sodi med slabše opremljene in tudi med cenejše), pa so te cene skoraj polovične.

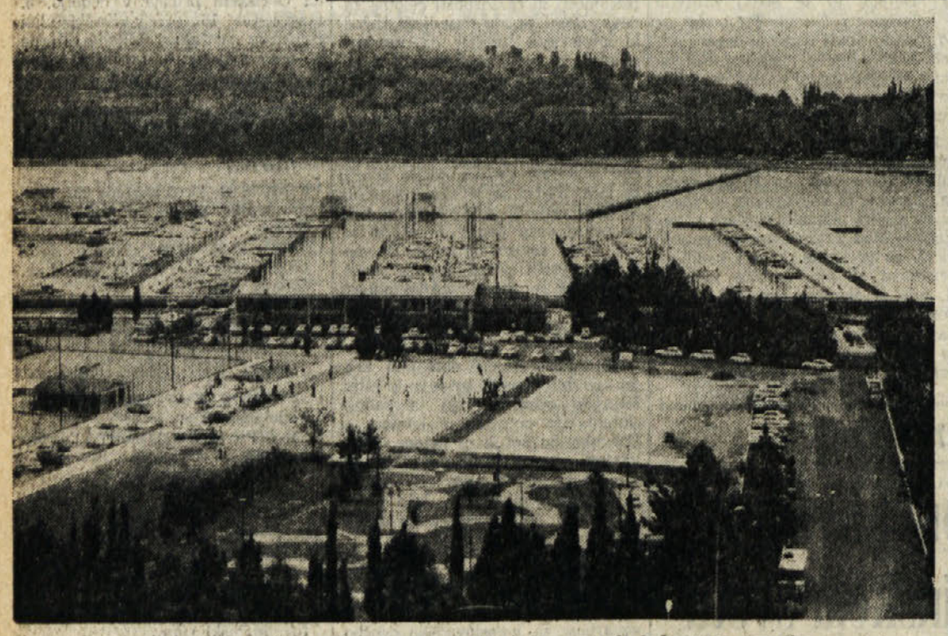

Portoroška marina — visoka investicija, a obenem tudi kakovostna ponudba

Poreška marina že sledi hrvaškim razvojnim načrtom, kjer prevladujejo plavajoči pontonski privezi

Pristani ob Punti Križi odskočna deska za izlete

Po krajšem obveznem postanku na Susaku bo dopustniški kapitan usmeril svojo plovilo proti jugu ali pa se bo podal proti Kvarnerskim otokom, še prej bo marsikdo obnovil svoje zaloge v Malem Lošinju, če so mu medtem pošle. V vsakem primeru pa priporočamo v Malem Lošinju le krajši postanek, saj je v pristanišču vse prej kot ugodno. Grezničnе odplake se neposredno izlivajo v pristanišče, dren je precejšen, preko noči odsvetujemo privez, saj je to pristanišče le navidezno varno, če zapiha severozahodnik. Bolj varna je marina ob prekopu Privlaka, ki veže Malološinjski zaliv s Kvarnerićem. Kot smo že pred tedni zapisali je ta marina res zgledno urejena, da lahko v njej opravimo tudi večja popravila, glavna njena nevšečnost pa je pomanjkanje valobrana, ki bi jo ščitil pred valovi mimoidočih motornih ladij. Edino varno in udobno naravno pristanišče na tem območju je v zalivu Čikat, a kaj ko je prepovedano vanj zapluti, da ne bi jahte še bolj onesnažile tega zaliva.

Skozi Privlako bomo torej zapluli v Kvarnerić. Jadrnice bodo morale seveda počakati na uslužbenca premičnega mostu. Za razliko od osorskega, ki je bil lani pokvarjen, a ki so ga tudi prejšnja leta le poredko premikali, ni pri Privlaki večjih težav. Od tu bomo v slabi uri že prispeli do najbolj členovitega dela Cresa — Punte Križe. Marsikateri dopustniški kapitan izbere prav to območje za svoj alternativni pristan, ki mu služi kot odskočna deska za krajše eno- ali dvodnevne izlete na Kvarnerske otoke. V dolgem in razvejanem zalivu Jadrišćica bo gotovo našel primerno sidrišče, morda celo privez v zalivu Pogana, kjer je tudi istoimenska gostilna. Za sedaj tu še nihče ne pobira pristojbin, kraj pa nudi vsaj toliko, če ne morda celo več kot v raznih drugih pristaniščih, kjer krajevne skupnosti zaračunajo privez.

Manjši sprehod do bližnjega avtokampa na Punti Križi nam omogoči nakup najnujnejšega, na črno se tu lahko tudi umijemo, kar bomo zaman iskali v kakem znanem pristanišču. Vsekakor pa je še največja opora gostilna Pogana. Cene so zmerne, hrana dobra, gospodar pa uslužen in delaven, da ima na zalogi marsikaj, kar bomo zaman iskali po trgovinah. Seveda sem ne zahajajo luksuzne jahte, tu boste našli predvsem take dopustniške kapitane, ki jim ni barka razkazovanje svojega standarda. Z njimi se boste kaj kmalu spoprijateljili ne glede na njihovo narodnost in državljanstvo. V bližini je tudi precej slovenskih «vikendaševv», ki jim je gostilna Pogana glavno «izletišče».

Kdor ima večjo jahto in ni tako odvisen od vsakodnevne oskrbe z vodo in hrano se lahko poda v severni del Punte Križe. Zaliva Kolorat in Ul sta še bolj razvejana od Jadrišćice, da so sidrišča in privezi varni pred vsakim vremenom. Za silo bomo lahko tudi kaj pojedli v gostilni vasi Punta Križa, ki jo iz Ula dosežemo že po nekaj minutah hoje. Morje pa je tu vsekakor čistejše kot v Jadrišćici, kjer je nedvomno več ljudi. Resnici na ljubo pa je Jadrišćica čistejša od marsikaterega bolj znanega turističnega območja. Neposrednega pretakanja grezničnih odplak v morje tu ni kljub številnim vikendicam in precejšnji naseljenosti. Edina črna pika so smeti, ki se na določenih mestih grmadijo in jih nihče ne odnaša. Pomanjkanje posod za smeti pa je navsezadnje splošen pojav, ko se iz Istre podamo proti jugu. Zasledili jih bomo le v večjih mestih, drugje pa je vse prepušćeno dobri volji posameznikov. Vsakdo bi rade volje plačal pristojbine, a ne za priveze, ki jih nihče ne vzdržuje, temveč za odnašanje smeti.

Kot rečeno je Punta Križa lahko izvrstno alternativno pristanišče za daljši postanek. Otoka Pag in Rab sta pri roki, le Krk je nekoliko predaleč. Vsekakor pa se dopustniški kapitani neradi predolgo zadržujejo v enem in istem kraju. Ko pa so dospeli do tu, nimajo večjih težav, saj bodo že po nekaj urah plovbe prispeli v varne pristane, tudi vreme ni tako muhasto kot v Istri in v Kvarneru. Kljub temu pa ne smemo Kvarnerića podcenjevati, saj lahko pokaže svoje zobe, ki so kar ostri.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 Šola in vzgoja
13.00 Primissima - kulturne zanimivosti
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik
14.00 Torkovo srečanje z detektivko - kvizom
15.30 Šola in vzgoja
16.00 Risanke
16.20 Pisma - Redakcija odgovarja
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Neposredni prenos s tvojo anteno
17.10 Remi - Risanke
18.50 Filmi s Stanliom in Olliom
19.00 Italia sera: Dogodki, osebe in osebnosti
19.45 Almanah in vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 TV film — Brez izhoda
21.25 Komika s Charlotom
22.15 DNEVNIK
22.25 Srečanje s kinematografijo
22.30 Športna sreda
Nogomet: Evropski pokali
Ob koncu Dnevnik in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program
13.00 Dnevnik ob 13. uri
13.30 Šola in vzgoja - Vsakdanji kruh
14.00 - 16.00 Tandem
16.00 Tečaj angleškega jezika
16.30 Planet
17.30 Dnevnik - kratke vesti
17.35 Iz parlamenta
17.40 Eureka - Znanstvena oddaja
18.20 Programi pristopanja
18.40 Športni dnevnik
18.50 TV film iz serije «Cuore e batticuore»
19.45 Dnevnik
20.30 Mixer
21.50 Dnevnik - večerne vesti
22.00 Zločin in kazen, po romanu F. M. Dostojevskega
23.05 «Il quartiere dei lilla» - Film, ki ga je režiral René Clair
00.40 Dnevnik - zadnje vesti

Tretji kanal

15.00 Sassari: Kolesarstvo
17.10 Fitness! Palestra nel bosco
17.30 Oddaja, ki jo vodi Lando Buzzanca
18.30 L'orecchiocchio - glasbena oddaja
19.00 Dnevnik
19.35 Milan 2000 - 8. nadaljevanje o potrošništvu
20.05 Šola in vzgoja
20.30 «Aragosta a colazione» - film
22.05 Dnevnik 3 - Set
22.50 Dnevnik 3 - Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

9.25, 10.35 TV v šoli
17.35 Poročila
17.40 Ciciban dober dan
Kapljico vode, ki pade na zemljo pa preko potočka, reke in morja pride spet v oblak, bomo zasledovali tokrat malo drugače. Njeno pot nam bodo po zamisli Andreje Gjud in ob glasbi Lada Jakše pokazali otroci ZGB1, ki obiskujejo oddelek za izrazni ples in Jadranka Novak. Oddajo so pripravili: Momo Čabarkapa, Maja Kobal, Vesna Arhar, Marija Kobi, Matjaž Marolt, Irena Struna - Arko in Dušan Prebil
17.55 Ko se junak na boj odpravlja - glasbena oddaja
18.25 Obalno - kraški obzornik
18.40 Mostovi
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Film tedna: Šahista
Leto 1856 v Lucknowu, prestolnici Avadha. Vlada Nawab Wajid ali Šah, dober pesnik in glasbenik, a neodgovoren vladar. V Lucknowu pa živita tudi dva prijatelja Mirza Sajjad Ali in Mir Roshan Ali, ki se ukvarjata izključno z igranjem šaha. Mirzova žena se čuti zapostavljeno in skuša moža odvrniti od njegove strasti. Mirova žena pa moža še vzpodbuja, saj tako v miru živi avanturo s svojim bratrancem. Toda hkrati se odvija pomembnejša igra — politična — ki jo igra vzhodnoindijska družba. Glavni guverner Lord Dalhausie se odloči, da bo Nawabovo brezskrbno vladanje izkoristil in priključil Avadh britanski vladi. Po navodilih slednjega general Outram, ki prebiva v lucknowski rezidenci preča Wajidu ultimat. Tudi Mir in Mirza sta izvedela, da se britanske čete bližajo mestu. V strahu, da bi morala v boj, se zatečeta v osamljeno vas in nadaljujeta s šahom, stran od političnega vrenja. Wajid pa je postavljen pred dejstvo, da mora premagati družbo ali pa zapustiti prestol. Odloči se za moralno zmago, saj se je z Vzhodnoindijsko družbo vedno prijateljeval in se vda. Mir in Mirza pa se močno spreta zaradi šahiranja. Trupe vkorajako v Lucknow. Avadh preide v britansko oblast, ob mraku pa se tudi prijatelja pobotata in nadaljujeta z igro
21.55 Ali se med seboj dovolj poznamo

Koper

13.30 in 16.30 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje Odprta meja med drugimi na sporedu tudi naslednje vesti:
MILJE — Dan slovenske kulture
NABREŽINA — Kultura in obrtništvo
TRST — Manifestacija KPI
GORICA — Vodovod
GORICA — Rimski most

17.00 Z nami pred kamero
17.05 TVD novice
17.10 TV šola
18.00 Film - ponovitev
19.30 TVD stičišče
20.15 Turistični vodič - v sodelovanju s Kompasom
20.25 Nogomet: Aston Villa - Juventus
22.15 Serijski film

Zagreb

17.40 Poročila
17.45 Gusarji kapitana Kuka, lutkovna serija
18.25 Kronika občine Bjelovar
18.45 Glasbeni amaterji
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sreda
20.25 Nogomet: Aston Villa - Juventus
22.25 TV dnevnik

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Sprehodi po tržaških predmestjih; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 - 11.15 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole, 11.30 - 14.00 Poldnevniški razgledi; 12.00 Pod Matajurjan; 13.20 Trst by night; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Ivanka Hergold: «Nož in jabolko»; 14.30 Evergreeni; 14.55 Naš jezik; 15.00 Dijaška tribuna; 16.00 Almanah, 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Na goriškem valu; 18.30 Priljubljeni motivi.

KOPER
(Slovenski program)

6.00, 6.30, 13.00, 14.00 Poročila; 7.00 Slovenski radijski program; 7.15 Val 202; 14.10 - 15.00 Objave, glasbene želje poslušalcev; 14.30 Z našimi glasbenimi umetniki; 14.50 Glasba in EP; 15.00 Slovenski radijski program: Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Aktualna tema; 16.30 Objave in glasba; 16.35 Glasbeni kiosk; 16.55 Zaključek s pregledom novic.

KOPER
(Italijanski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Glasba za dobro jutro; 8.00 Vrtiljak jugoslovanskih motivov; 8.32 Popevka tedna; 9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasba in besede; 10.10 Otroci pojejo; 11.00 Kim, svet mladih; 11.35 Radio rock; 12.00 S prve strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Simpatično in zanimivo iz Rima; 15.10 Brez besed; 15.32 Crash; 16.15 Edig Galletti; 18.10 Zborovsko petje; 18.45 Nasvidenje jutri.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.02 Zeleni val; 9.02 Glasbeno govorni spored; 11.10 Plošče; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.25 Karavana; 13.35 Master; 16.50 Glasba, glasba; 18.00 Novosti klasične glasbe; 19.25 Jazz; 20.00 O gledališču; 20.58 Zeleni val; 21.03 Radijska priredba: Madame Bovary; 21.55 Skrivnostna Italija; 22.50 Danes v parlamentu; 23.10 Telefonski pogovori.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Jutranja glasba; 8.45 Corinna in Adolfo - radijska priredba; 9.32 Deželni program; 10.30 Radiodue 3131; 12.48 Glasbena oddaja z Loretto Goggi; 13.41 Filmska glasba; 14.00 Deželni program; 15.00 I demoni - radijska priredba; 15.42 Natečaj za radijsko dramo; 17.32 Glasbene ure; 19.57 Sestanek petih; 21.30 Izbrana poezija in proza; 23.29 Zaključek sporeda.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za . . . ; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo, 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13. - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.55 Minute za EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Obvestila in zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 16.45 Naš gost; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.15 S knjižnega trga; 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Koncert tria Lorenz ob 25-letnici umetniškega delovanja; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za ljubitelje jazza; 00.05 - 4.30 Nočni program.

NOGOMET

DANES V EVROPSKIH POKALIH

Juventus, Inter in Roma pred težko preizkušnjo

Milančani in Rimljani bodo igrali doma, Turinčani pa v gosteh

Po treh mesecih počitka bodo danes na sporedu prva četrtfinalna srečanja v vseh treh evropskih nogometnih pokalih. Vse kaže, da se je sreča letos nasmehnila Italijanom, ki imajo že toliko let pričakovano priložnost, da v polfinale uvrstijo kar tri moštva, za vsak pokal po eno.

V pokalu prvakov bo turinski Juventus igral v Birminghamu proti Aston Villi (po koprski televiziji ob 20.25 v neposrednem prenosu). Turinčani, ki so še edino veliko italijansko društvo brez evropskega odličja, so v pokalnih tekmah vselej igrali zelo dobro, medtem ko so v prvenstvu razočarali. V zadnjih dveh prvenstvenih tekmah pa so dosegli dve zmagi in zabili sedem zadetkov, kar priča o tem, da so si popolnoma opomogli. Angleško moštvo je zelo solidno, a po mnenju večine strokovnjakov ni nepremagljivo, saj je na primer Liverpool neprimerno boljši. Trener Trapattoni bo menda na igrišče poslal najboljšo postavo.

V tekmi z Benfico za pokal UEFA (TV 1 ob 14.55) bo morala Roma doseči čimvečje število zadetkov, saj utegne sicer biti gostovanje na Portugalskem v povratnem srečanju nadvse nevarno. Rimljani ta čas sodijo v sam vrh evropskih klubov, vrh tega pa je njihov današnji nasprotnik, za katerega igra tudi bivši član Crvene zvezde Filipović, že dalj časa v krizi. Liedholmovi varovanci bi morali torej zlahka obračunati z Benfico, čeprav velja, da so se v pokalnih tekmah vselej manj izkazali kot v prvenstvu, kjer nimajo enakovrednih tekmecev.

Še pred nekaj leti bi bilo srečanje med Interjem in Real Madridom (skrajšan prenos v odaji «Športna sreda» ob 22.40) vredno finala za evropski klubski pokal. V Milanu pa se bosta ekipi spoprijeli le za skromnejši pokal pokalnih zmagovalcev. Real je prav gotovo zelo nevaren nasprotnik. Milančani lahko računajo na uspeh samo z zelo dobro igro. Če bo Müller igral kot zmore, lahko Inter kljub odsotnosti diskvalificiranega Beccalossija iztrgal ugoden izid, a njegova igra je tako nihajoča, da je vsakršno predvidevanje sila tvegano.

V srednjeevropskem pokalu bo Verona doma igral z moštvom Ziline iz Češkoslovaške. V tem tekmovanju nastopa tudi jugoslovanska Galenika, ki pa bo v tem kolu počivala. Tako Italijani kot Jugoslovani najbrž ne morejo več poseči po prvem mestu.

POKAL PRVAKOV

- Aston Villa (Angl.) — JUVENTUS (It.)
- Widzew Lodž (Polj.) — Liverpool (Angl.)
- Dinamo Kijev (SZ) — Hamburger (ZRN)
- Sporting Lizbona (Port.) — Real Sociedad (Šp.)

POKAL POKALNIH PRVAKOV

- Paris SG (Fr.) — Waterschei (Bel.)
- INTER (It.) — Real Madrid (Šp.)
- Austria Dunaj (Av.) — Barcelona (Šp.)
- Bayern (ZRN) — Aberdeen (Škotska)

POKAL UEFA

- ROMA (It.) — Benfica (Port.)
- Bohemias Praga (ČSSR) — Dundee (Škotska)
- Kaiserslautern (ZRN) — Universitatea Craiova (Rom.)
- Valencia (Šp.) — Anderlecht (Bel.)

SMUČANJE

NA TRBIŽU ZA EP

Veleslaloma ni bilo

Zaradi goste megle včeraj na Trbižu niso mogli izpeljati veleslaloma za evropski pokal.

Tekmovalci pa so se medtem preselili na Nevejsko sedlo, kjer bosta danes in jutri veleslalom in slalom za EP.

Številni gledalci prišli na svoj račun

Krasu v soboto ni uspel veliki podvig. Naša dekleta pa so se proti Fiatu srčno in požrtvovalno borila. Ferencyjeva (na sliki med tekmo s Sonjo Milič) in presenetljiva Bevilacqua sta bila za naše nepremostljiva ovira. Številni gledalci pa so vseeno prišli na svoj račun: vse tekme so bile namreč na zelo visoki kakovostni stopnji

KOLESARSTVO

JUGOSLOVANI ZA NOVO SEZONO

Po «Rivieri» na «Trofejo ZSŠDI»

Naša velika kolesarska prireditev bo v nedeljo, 6. marca

Na istrski rivieri se že dober mesec pripravljajo jugoslovanski kolesarji za novo tekmovalno sezono. V okviru priprav imajo na sporedu vrsto dirk za «Trofejo Riviera Poreč,» katerih se poleg domačih udeležujejo tudi tekmovalci iz Avstrije, Češkoslovaške in Italije.

Tretja izmed teh dirk je bila na sporedu v nedeljo na krožni stezi v Brtonigli, ob izredno slabih vremenskih razmerah. Po hudi borbi je zmagal rogovec Andrej Žaubi pred Čehoslovakom Dobrovoljnim. V prvi skupini pa so bili tudi nekateri italijanski kolesarji, ki nastopajo za klub Diadora Battaglin iz Bazovice. Dober šesti je bil Degano, med prvo petnajsterico pa se je uvrstil tudi Tržačan Ivo Doljak (Battaglin). Na začasni lestvici sta na prvih dveh mestih Ljubljančana Čerin in Žaubi, tretji je Musa (Rijeka), četrti pa Kranjčan Ropert. Zadnja dirka pa bo na sporedu v soboto, 5. marca, ko se bo s tekmovanjem v Poreču uradno pričela jugoslovanska sezona 1983. Naslednjega dne, 6. marca, pa se bodo vsi kolesarji, Jugoslovani in Avstrijci, preselili v Trst, kjer bo na sporedu dirka za «7. trofejo ZSŠDI» v organizaciji lonjerske Adrie.

V vrstah jugoslovanskih klubov je letos prišlo do nekaterih sprememb, saj so nekateri obetajoči kolesarji oblekli vojaško suknjo in niso vedno na razpolago za tekmovanja. Zvezni kapetan se je poleg drugih moral odpovedati tudi Rogovemu vozaču Vinku Polončiču, ki je kot prvi Jugoslovan šel v profesionalne vrste in dirka letos za italijanski klub Malvor Bottecchia iz Vittoria Veneta pod vodstvom Dina Zandeguja. Prav te dni pa nastopa na dirki po Sardiniji.

Vseeno pa je še vedno nekaj odličnih vozačev, kot so Čerin (Rog), Ropert (Sava), Bulić (Siporex) in drugi, ki bodo prav gotovo tudi letos v ospredju po uspehih jugoslovanskega kolesarstva v zadnjih letih, kot so odlične uvrstitve na zadnjem svetovnem prvenstvu v ekipni vožnji na kronometer

Prvi resen spopad, po otvoritvi sezone v soboto, pa bodo ti kolesarji imeli prav v nedeljo v Trstu na srečanju z nekaterimi dobrimi italijanskimi vozači iz Veneta. (R. Pečar)

Danes predstavitev 7. «Trofeje ZSŠDI»

Danes ob 18.30 bo na sedežu ZSŠDI v Ul. sv. Frančiška 20 uradna predstavitev nedeljske amaterske dirke za 7. «Trofejo ZSŠDI», ki jo prireja ŠD Adria.

NA DIRKI PO SARDINIJI

4. etapa Argentinu

ARZACHENA — Italijan Moreno Argentin je z nezadržnim šprintom v ciljni ravnini osvojil četrto etapo dirke po Sardiniji. Na drugo mesto se je uvrstil Nizozemec Pirard, ki je bil glavnino zapustil tisoč metrov pred ciljem, a se mu beg ni posrečil.

Na skupni lestvici še naprej vodi Zahodni Nemec Gregor Braun, ki ima 29 sekund naskoka pred Švicarjem Freulerjem. Svetovni prvak Giuseppe Saronni se doslej ni izkazal, čeprav je bil prav včeraj zelo aktiven. Za Braunom zaostaja že za več kot dve minuti. Še slabši je doslej bil Francoz Hinault, ki ga pesti poškodba kolena. Včeraj je na cilj prispel kot 103., za prvouvrščenim na skupni lestvici pa zaostaja že za šest minut in devet sekund.

Danes je na sporedu zadnja etapa od Arzachene do Sassarija.

Štirje brzopotezni šahovski turnirji

V okviru poživitve zamejskega šahovskega delovanja, ki je trenutno absolutno nesorazmerno z njegovim potencialom, prireja šahovska komisija pri ZSŠDI serijo štirih brzopoteznih šahovskih turnirjev za naslov tržaškega zamejskega brzopoteznega šahovskega prvaka. Turnirji bodo vsak prvi petek v mesecu do julija, prvi pa bo torej že ta petek, 4. marca, v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška, 20/2) s pričetkom ob 18. uri.

Vabljeni so vsi zamejski šahisti iz tržaške pokrajine, da se tega prvega turnirja zagotovo udeležijo. Prvi tri uvrščeni vsakega turnirja bodo dobili kolajne. Končno prvo mesto pa bo osvojil tisti, ki bo dosegel največjo število točk v skupnem seštevku vseh turnirjev.

ODBOJKA

USPEH GORIŠKEGA DRUŠTVA

Dečki Olympie Kosič pokrajinski prvaki

V odločilnem srečanju so premagali Torriano iz Gradišča

Olympia Kosič bo letos zastopala svojo pokrajino kar na dveh deželnih finalih mladinskih prvenstev, kar je vsekakor lep uspeh za vso moško slovensko odbojko v zamejstvu. Potem ko so Goričani osvojili, in to povsem zanesljivo, naslov pokrajinskih prvakov med mladinci, so si prav v zadnjem srečanju s Torriano Scarpoteco iz Gradišča priborili še naslov pokrajinskih prvakov med dečki, to je med odbojkarji, ki so se rodili leta 1966 in prej. Sobotna tekma s Torriano je bila zelo važna za obe moštvi, ki sta bili v prvenstvu daleč najboljši. Igra je bila zato lepa in borbena. V prvem setu so slovenski igralci povsem nadigrali nasprotnika, drugi in tretji set pa sta zasluženo pripadla igralcem iz Gradišča, ki so se borili za vsako žogo. Najlepši je bil prav gotovo četrti set, ko je Torriana vodila že s 13:4. Tedaj je do izraza prišla velika volja do zmage Olympie. (Marko Cotič)

Olympia Kosič — Torriana 3:2 (15:1, 3:15, 5:15, 15:13, 15:5)

OLYMPIA KOSIČ: Terpin, I. in R. Sotič, S. in I. Špacapan, Marassi, Bertolini, Kosič, Herman, Podveršič.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Gold Fassl — Kontovel Electronic shop 3:1 (—9, 7, 6, 6)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Antoni, Katja in Romilda Danev, Kemperle, Marcuzzi, Perini, Rupel, Ukmar in Umek.

Kontovelke so v gosteh klonile prvouvrščeni šesterki Gold Fassla. Čeprav so nastopile v okrnjeni postavi, so začele tekmo zelo zagrizeno in so osvojile prvi set. V nadaljevanju pa so žal nekoliko popustile kar so izkušenejše nasprotnice izkoristile in zmagale. T. C.

KOŠARKA

V PRVI MOŠKI DIVIZIJI

Letos le dve Borovi moštvi

Ostala naša društva odsotna - Bor B bo igral že drevi

Drevi ob 18. uri se bosta v anticipiranem srečanju 1. kola spoprijela Bor B in Inter 1904 ter tako uradno začela letošnje prvenstvo v prvi moški diviziji.

Kot vsako leto se je tudi tokrat za to prvenstvo prijavilo lepo število moštev. Na žalost se je tega prvenstva letos udeležilo eno samo slovensko društvo, to je Bor, ki je vpisalo dve ekipi. Eno ekipo (Bor A) sestavljajo starejši igralci, drugo (Bor B) pa izbrana vrsta Borovih kadetov in mladincev.

V celoti bo letos nastopalo v tem prvenstvu 21 ekip, ki se bodo med sabo pomerile samo enkrat, tako da sploh ne bo povratnega dela prvenstva. Do tega je prišlo po dogovoru med predstavniki nastopajočih društev in vodstvom tržaške sekcije košarkarske zveze, da bi se izognili nekaterim nevšečnostim, kot so lahko predolgo trajanje tovrstnega prvenstva in težave v zvezi s sodniki, ki zaradi omejenega števila ne bi jamčili svoje prisotnosti na vseh srečanjih.

Za mnenje o letošnjem prvenstvu smo vprašali trenerja prve Borove postave Franca Perca, ki nam je dejal: «Letošnje prvenstvo je morda res malce neobičajno, toda za nas je važno, da igramo in mislim, da bomo ob tako pestrem sporedu na koncu prvenstva še prenasičeni.»

«Kam merite v letošnjem prvenstvu?».

«Doslej smo osvojili večino odigranih prijateljskih tekem, premagali smo tudi taka moštva, ki nastopajo v promocijskem prvenstvu in celo našo člansko vrsto (Bor Radenska), zato mislim, da bi se lahko uvrstili na višja mesta razpredelnice, čeprav nimamo nobene možnosti napredovanja, tudi zaradi prisotnosti naše ekipe v višjem prvenstvu.»

«Kaj pa ostala moštva?».

«Letos je v prvenstvu več kvalitetnih ekip, kot so mladinci tržaškega prvoligaša Bic, mladinci Alabarde, in moštvo Interja 1904, poleg teh pa je vrsta ekip poprečne vrednosti in nekaj tudi takih, ki so res šibke.»

V letošnjem prvenstvu bi se morala oba naša predstavnika dobro odrezati. Na koncu pa bomo videli, če se je bolje obnesla izkušenost in uigranost Percovih «veteranov» ali pa hitrost in zagrizenost mladih varovancev Valterja Vatovca, ki bodo sestavljali drugo Borovo postavo.

Cancia

DEČKI

GMT — BOR 102:100 (46:64)

BOR: Kovačič 16 (0:3), Pertot 10, Mosetti 6, Ursič 2, Civardi 2, Carbonara 19 (3:5), Žetko 7 (1:6), Lippolis 36 (4:8), Rudolf, Barini 8.

Borovi dečki so tokrat povsem nepričakovano izgubili proti sicer solidnemu GMT. «Plavi» so si v prvem delu tekme priigrali zanesljivo prednost 17 točk, tako da je kazalo, da bodo zlahka zmagali. V nadaljevanju pa so popustili v obrambi, tako da so nasprotniki kmalu nadoknadili zamujeno. Pet minut pred koncem sta morala zaradi petih osebnih napak na klop Barini in Lippolis. Nasprotniki so to izkoristili in zmagali s košem razlike. (Miško)

Kontovel — ŠGT n.o.

LESTVICA

Servolana 18, Don Bosco in GMT 12, Saba in SGT 10, Bor 6, Ricreatori 4, Kontovel A 2, Kontovel B 0.

«PROPAGANDA»

Don Bosco — Bor 131:17 (69:6)

BOR: Grahonja 2, A. Vodopivec 6, Lippolis 6, Carli, Blaževič 2 (0:6), Rustja, D. Vodopivec, Pertot 1 (1:3), Acerbi, Pavlica.

SODNIK: Sanzin.

Borovci so po predvidevanju izgubili proti izredno močni ekipi Don Bosca, ki se poteguje za prvo mesto. Poraz je bil še izdatnejši, ker je v Borovih vrstah zaradi bolezni manjkalo več standardnih igralcev. Tako so igrali kar trije člani ekipe minibasketa (Pertot, Acerbi in Pavlica), ki so pokazali veliko mero požrtvovalnosti in bi morali biti v zgled tudi starejšim vrstnikom. Med temi sta zadovoljila le Aram Vodopivec in Lippolis.

(Marko)

SGT — Polet n.o.

Srečanja med Ginnastico in Poletom niso odigrali. Tržaško društvo je namreč že predčasno prosilo za preložitev tekme, tako da bodo srečanje predvidoma odigrali v sredo, 2. t.m. (A. K.)

LESTVICI

A SKUPINA

GMT 10, SGT in Ricreatori 6, Inter Milje in Don Bosco B 4, Polet 2, Ente Porto 0.

B SKUPINA

Servolana, Don Bosco A in Libertas 8, Ferroviario 6, Inter 1904 4, Bor in Stella Azzurra 0.

MINIBASKET PRVENSTVO «Z&R»

Ente Porto — Bor 18:54

BOR: Acerbi 4, Krasna 14, Pertot 16, Race 1, Jercog, Cupin 4, P. Dazzara 8, C. Dazzara 1, Pavlica 6, Milone.

Borovci so visoko premagali sicer šibko moštvo Ente Porto. Naši so bili vedno v vodstvu in vsi so imeli priložnost, da se izkažejo. Najboljši v Borovih vrstah je bil Borut Pertot

GMT — Sokol 34:28 (21:8)

SOKOL: Sterni 2, D. Gruden, Danev 3, Legiša, M. Gruden, Mitja Gruden 2, Hmeljak, Pizziga 4, Gulič, Šuligoj 13, Stanisa 4.

Mladi sokolovci so izgubili tekmo zaradi zelo slabe igre v prvem polčasu. V nadaljevanju so se srčno borili, a jim je izredno slab sodnik popolnoma onemogočil, da bi nadoknadili zaostanek. (M. K.)

ZAOSTALA TEKMA

Bor — Saba 50:52 (po prostih metih)

Borovci so izgubili proti Sabi predvsem zaradi slabe igre v obrambi, čeprav so bili v napadu solidni. Pri Boru je bil tokrat najboljši Race. (P. V.)

KOŠARKA

SINOČI V TRSTU

Američanke navdušile

Zanesljivo so premagale italijansko državno reprezentanco - Predsednik FIP Vinci bo danes sprejel predstavnike naših košarkarskih društev

Italija — All Stars 57:94 (30:57)

ITALIJA: Bianco 6 (4:5), Caldato 4 (2:2), Cornelli 6 (2:3), Draghetti 4, Galimberti 2, Grana, Melon 5 (1:3), Montanari, Montelatici 4, Passaro 16 (8:8), Peruzzo, Rossi 10 (2:2).

ALL STARS: Menken 17 (3:5), Whorter, Kennedy, Williams 14, Gwyn 16 (2:3), Smith 2, Jones 12, Booker, Sweeney 20 (2:6), Haugejorde 8, Walker 5 (1:1).

SODNIKA: Gorlato in Butà iz Vidma.

Včeraj je bil v tržaški športni palači pravi «košarkarski praznik».

Začelo se je s tekmami v minibasketu, sledila je prijateljska tekma med tržaškim prvoligašem Gefidijem in mladinsko italijansko državno reprezentanco (zmagale so «azzurre» z 81:61), tržaško društvo Ginnastica Triestina pa je priredilo gimnastični nastop.

Osrednja točka dneva pa je bil ekshibicijski nastop med italijansko člansko državno reprezentanco in moštvom All Stars, ki so ga sestavljale ameriške igralke, ki nastopajo v italijanskem prvenstvu.

Američanke (predvsem pa Jones) so navdušile občinstvo in zanesljivo premagale italijansko reprezentanco, ki je bila proti razigranim Američankam skoraj brez moči.

Naj omenimo še, da bo danes ob 17. uri na sedežu FIP v Trstu predsednik italijanske košarkarske zveze sprejel predstavnike naših košarkarskih društev. (bl)

Lazio v kleščah

MILAN — Predsednik Udineseja Lamberto Mazza je izjavil, da bo moral drugoligaški klub Lazio plačati poldrugo milijardo lir globe, če bo srednjega napadalca Bruna Giordana, namesto Videmčanom, odstopil kakemu drugemu prvoligaškemu društvu.

BOKS

Cassanellija ne gre na bolje

PALERMO — Zdravstveno stanje boksarja Claudia Cassanellije je še naprej zelo resno. Sinoči so ga prepeljali v neko zasebno bolnišnico, kjer ga bodo podvrgli vrsti dodatnih pregledov, da bi ugotovili razsežnost možganske krvavitve, ki ga je doletela po dvoboju za državni naslov težke kategorije.

JUGOSLOVANSKI POKAL

Cibona po pričakovanju

Cibona — Rabotnički 92:79

SLAVONSKI BROD — Kot je bilo pričakovati, je Cibona sinoči v Slavonskem Brodu v finalu jugoslovanskega pokala premagala moštvo Rabotničkega iz Skopja in osvojila ta pokal že četrtič zaporedoma.

NOGOMET

Bo Udinese najel Pedrinha?

RIO DE JANEIRO — Medtem ko se še niso polegli odmevi na vest, da se Udinese zanima za nakup nogometaša Palmeirasa Batiste, se je iz Ria že razlegla druga vest, po kateri, naj bi videmski klub navezal stike tudi z veznim igralcem Vasca De Game Pedrinhom. Priporočal naj bi ga videmski as Edinho. Vse kaže torej, da bo Udinese prihodnje leto najel še enega brazilskega nogometaša in menda odslovil prav Jugoslovana Šurjaka.

PRED PRIČETKOM DRUGEGA DELA PRVE JUGOSLOVANSKE NOGOMETNE LIGE

Zagrebčani še vedno favoriti za državni naslov

Posebno za Primorski dnevnik

S sobotno tekmo pred TV kamerami Vojvodina - Olimpija v Novem Sadu se bo začel spomladanski del jugoslovanskega nogometnega prvenstva. Po 17. jesenskih kolih je bil vrstni red naslednji: Partizan 25, Dinamo (Z) 24, Radnički 22, Sarajevo, Hajduk in C. zvezda 19, Željezničar in Budućnost 18, Dinamo (V) in Vardar 16, Sloboda, Velež, Osijek in Vojvodina 15, Rijeka in Olimpija 14, Beograd in Galenika 11.

Obeta se razburljivo nadaljevanje, čeprav en del «velike četverice» (Hajduk in C. zvezda) doživlja hudo krizo in je tudi zaostanek slabših beograjskih klubov (Beograd in Galenika) kar precejšen.

Jesen je bila v znamenju beograjskih «črno - belih», ki jih je prvič vodil nekdanji as Miloš Milutinović. Ta je uveljavil vrsto mladih upov, kot so Mance, Ješić, Radanović, Živković, Smajić, a dajal vidno vlogo tudi bolj izkušenim kot so Vukotić, Trifunović, Stojković in Kličarski. Partizan si je jesenski naslov zagotovil predvsem po zaslugi zmage v derbiju z Dinamom v Zagrebu. Milutinović je zagovornik stare kombinatorne jugoslovanske šole (za razliko od modernistov, kot so Blaževič, Mladinić, Ivić, Višnjevac in Osim) in je igralcem dajal veliko svobode v igri, toda pri tem je imel tudi srečo, da so njegovi nogometaši obdržali «kondicijski naboj» še od spomladi, ko jih je vodil Kaloperović.

Objektivno ima zagrebški Dinamo več možnosti. Ambiciozni trener Miroslav Blaževič je najmočnejše orožje Zagrebčanov, njegove sposobnosti za motiviranje igralcev pravzaprav nimajo meja. Njegova avtoriteta je tolikšna, da je med premorom preprosto nagnal iz kluba reprezentančnega vratarja Ivkovića (preselil se je v Vinkovce), začasno pa odpisal tudi svojega prvega moža Mlinarića. Na gostovanju v Srednji Ameriki se je hudo poškodoval tudi reprezentant Deverić, toda na srečo je povsem ozdravel kapetan Zajec, v ospredje pa se prebija vrsta mladih adutov, ki trkajo tudi na reprezentančna vrata (brata Cvetković, Dumbović, Bračun), na vrhuncu pa so še vedno tudi Vlak, Hadžić, Bogdan, Kranjčar in Cerin. Dinamo je torej favorit številka ena in ima največ možnosti, da ubrani naslov, ki ga je v velikem slogu lani osvojil prvič po letu 1958.

Niški Radnički ima preizkušen recept za jugoslovansko ligo: zelo izkušene igralce ter izrazito «zaprto igro, ki ne navdušuje gledalcev, prinaša pa razmeroma veliko točk. A vendarle ne toliko, da bi bilo s takim pristopom mogoče osvojiti naslov prvaka. Enako omejene možnosti ima tudi Sarajevo, ki je od jeseni izgubilo tudi prvega zvezdnika Susića, ki zdaj z velikim uspehom igra v Parizu. Poleg tega so imeli Sarajevčani težave še z vratarjem Janjušem in reprezentačnim napadalcem Pašićem, ki nista trenirala in sta hotela zamenjati klub.

Crvena zvezda je ob koncu jesenni izgubila vselej spornega Petrovića, ki tudi pri londonskem Arsenalu ne blesti. Njegovo dirigentsko vlogo bo prevzel Janjanin, njegov konkurent pa bo mladi Goračinov. Pri Zvezdi so omejili tudi kompetence trenerja Ostojića (do besede so prišli še nekdanji asi in zdaj trenerji Šekularac, Džoric in Kostić, bolj izpostavljen pa je tudi direktor Džajić) ter uvedli neke vrste kolektivno vodenje, ki se v jugoslovanskem nogometu še nikoli ni posebej dobro obneslo. Tudi zaradi tega Crvena zvezda ne bo mogla prav k vrhu, skoraj zanesljivo pa se bo uvrstila v tekmovanje za pokal UEFA, v katerem bo imela Jugoslavija letos spet tri klube. Tudi Hajduku nastop v tem pokalu ne bi smel uiti, čeprav so Spličani za bratoma Vujović in Sliškovićem v JLA poslali še lani najboljšega jugoslovanskega nogometaša Gudlja. Trener Nadoveza in njegov nadzornik Mladinić imata sicer na voljo veliko igralcev, toda vse preveč poprečnih, da bi se Hajduk lahko povzpel na položaje, ki jih je imel, ko ga je vodil trener Ivić, zdaj vodja nekega drugorazrednega belgijskega kluba. Štrene moštvom pri vrhu pa bi morda utegnil zmešati sarajevski Željezničar, ki pod taktirko nekoč slovitega asa Osima goji izredno ambiciozen in napadalen nogomet.

Poznavalci razmer v prvi ligi so si skoraj enotni, da lige ne bosta oba beograjska kluba, ki sta krepko na zadnjih mestih. Na slovo je bržkone obsojena Galenika, ki ima v glavnem odslužene igralce, povrhu pa še hude finančne težave, Beograd pa bi se utegnil rešiti. Če se izvleče Beograd, potem pa se bo v spomladanskih sedemnajstih kolih slabo pisalo Olimpiji, Vojvodini, Veležu in Osijeku, ki so na prvi pogled po kakovosti in razmerah v klubih v najslabšem položaju.

FRANCI BOŽIČ

NAŠI NOGOMETAŠI V MLADINSKIH LIGAH • NAŠI NOGOMETAŠI V MLADINSKIH LIGAH • NAŠI NOGOMETAŠI V MLADINSKIH LIGAH

NARAŠČAJNIKI

DEŽELNO PRVENSTVO

Domio — Breg 2:0 (0:0)

BREG: Degrassi, De Bortoli, Štrajn, Rapotec, Tul, Ciacchi, Biagi, Astore, De Martin, Luce, Barut.

Tekma je bila zelo izenačena in je potekala predvsem na sredini igrišča. V prvem polčasu so naraščajniki Brega imeli tudi možnost, da bi povedli. V drugem polčasu pa je Domio povedel. V isti akciji je vratar Degrassi prejel močan udarec v usta in je zato živahno protestiral pri sodniku, ki ga je izključil. Breg je, čeprav v desetih skušal izenačiti, a je imel tudi zvrhano mero smole, saj je Domio v protinapadu podvojil. Med Brežani sta se posebno izkazala Barut in Tul.

A. B.

IZIDI

Real Udine - Supercaffè 1:1; Udinese - Ponziana 3:1; S. Giovanni - Giarizzole 4:0; Chiarbola - Monfalcone 1:5; Domio - Breg 2:0; Itala - CGS 3:0.

LESTVICA

Udinese 33; S. Giovanni, Monfalcone 28; Supercaffè 26; Itala 20; Real Udine 19; Chiarbola 17; CGS 11; Ponziana 10; Domio 7; Breg 4; Giarizzole 3.

POKRAJINSKO PRVENSTVO

Primorje — Campanelle 1:5 (0:2)

PRIMORJE: Zettin, Castellani, Kemperle, Šuc, Purič, Zancolich, Zidarič, Nabergoj, Simat, Terčon, Corsi (Zerbo).

STRELEC za Primorje: v 74. min. Zerbo.

Na domačih tleh so naraščajniki Primorja morali prepustiti nasprotniku obe točki. Izid jasno kaže, da so bili Tržačani mnogo boljši «od «rdeče-rumenih», ki so se nasprotniku upirali le v prvem delu igre, dokler niso gostje prišli prvič v vodstvo, čeprav iz avtogola branilca Prosečanov Šuca. V nadaljevanju pa so se gostje razigrali in brez težav realizirali ostale zadetke. Edini gol za «rdeče-rumene» je dal Zerbo, potem ko je bil izid srečanja že 5:0 v korist gostov. (H.V.)

IZIDI

Blue Star - Montebello 1:3; Primorje - Campanelle 1:5; Fortitudo - Roianese 1:0; Triestina - Zaule 6:0; Chiarbola - Muggesana 1:1; Olimpia - S. Andrea 0:1.

LESTVICA

Triestina 33; Montebello 27; Fortitudo 25; S. Andrea 23; Roianese 21; Campanelle 19; Olimpia 16; Muggesana 15; S. Vito 11; Zaule 10; Blue Star 9; Primorje 2.

NAJMLAJŠI

Zarja — CGS 0:0

ZARJA: Cocevari, Cicotti, Leban, R. Kalc, Babich, Stržaj, Boneta, Kerstich, Zeugna, Žagar, Gregori, (Oliva, M. Kalc, Stein).

Najmlajši Zarje so prvič v tem prvenstvu dosegli neodločen rezultat. Glede na prikazano igro pa bi si Zarjani zaslužili ves izkupiček. Prikazali so namreč odlično skupno igro brez odvečnih individualizmov in so imeli skozi vso tekmo pobudo v svojih rokah. Res škoda, da jim ni uspelo doseči zadetka in zmage. S tako igro pa v bodoče rezultati gotovo ne bodo izostali. (P.B.)

Roianese — Vesna 0:1 (0:0)

VESNA: Bogatec, Alessio, Zarotti, Sedmak, Savi, Švab, Marinčič, Cusma, Mondo, Sulli, Bembi.

STRELEC za Vesno: v 15. min. Mondo

Po hudem porazu, ki so ga najmlajši Vesne utrpeli prejšnjo nedeljo, je le prišla tudi za «plave» prva zmaga v gosteh. Nedvomno ta zmaga pozitivno vpliva na razpoloženje ekipe ter daje dobro upati za prihodnost. Križani so že od samega začetka zaigrali odločno ter se enakovredno borili z nasprotnikom. Igra je bila dokaj dopadljiva in tudi priložnosti za gol ni manjkalo.

V drugem polčasu se slika tekme ni menjala, čeprav so Križani rahlo popustili, domačini pa tega niso znali izkoristiti. V 15. minuti pa je prav Vesna z lepo izpeljano akcijo spravila na kolena nasprotnikovega vratarja. Osvojeno prednost so «plavi» s solidno igro v obrambi obdržali vse do konca in tako pospravili zaslužen par točk. (Fabio)

Opicina — Primorec 0:0

PRIMOREC: Fonda, Bellafontana, B. Kralj, Škrk, F. Čuk, Grgič, Canziani, Spehar, Škabar, Ferluga, Sain (Purič, A. Kralj).

Na zelo blatnem igrišču, ki je onemogočalo, da bi ekipi razvijali pravo igro, je Primorec po dolgem času spet prišel do točke. Kljub temu, da na klopi ni bilo trenerja, so Trebenci igrali solidno in so si delitev točk povsem zaslužili. (Bruno)

IZIDI

Zarja - CGS 0:0; Opicina - Primorec 0:0; Campanelle - Olimpia n.o.; S. Luigi - Chiarbola n.o.; Supercaffè - S. Andrea 1:1; Roianese - Vesna 0:1.

LESTVICA

S. Andrea 30; Supercaffè 26; S. Luigi 23; Campanelle 22; Olimpia 21; CGS 18; Chiarbola 12; Roianese in Zarja 11; Opicina 9; Vesna 8; Primorec 2.

CICIBANI

San Andrea — Primorje 3:1 (2:0)

PRIMORJE: Štolfa (Blažon), P. Štoka, Gherbassi, M. Štoka, Ukmar, Sardoč, Spadoni.

STRELEC za Primorje: v 21. minuti M. Štoka.

Po dobrih dveh mesecih zaradi prekinitve prvenstva so cicibani Primorja ponovno stopili na igrišče, tokrat v gosteh proti ekipi S. Andrea. Moramo pa omeniti, da so «rdeče-rumeni» občasno igrali dobro in nedvomno, če ne bi nastopili v okrnjeni postavi, bi tudi osvojili vsaj točko, katero so si po prikazani igri povsem zaslužili. (H.V.)

MLAJŠI CICIBANI

Breg — Opicina Supercaffè 0:4 (0:3)

BREG: Gigliofanò, Sancin, M. Gombač, R. Gombač, Kosič, D. Kralj, Švara, Ota, Gerdol, I. Kralj.

Rezultat je pravična slika dogajanja na igrišču. Brežani so tokrat naleteli na premočnega nasprotnika. Razlika med obema moštvoma je bila posebno razvidna v prvem polčasu, ko so Bregovi mlajši cicibani odigrali povsem podrejeno vlogo. V drugem polčasu pa so zaigrali bolje in skušali doseči častni zadetek, a tokrat jim to ni uspelo. V vrstah Brega gre pohvaliti predvsem Kosiča. (M.Š.)

IZIDI

Soncini Domio 7:0; Chiarbola - Fortitudo 5:1; CGS - Inter S. Sergio 6:0; Breg - Supercaffè 0:4.

LESTVICA

Soncini 18; CGS 14; Fortitudo, Supercaffè 11; Domio, Chiarbola 10; Campanelle 9; Breg 4; Inter S. Sergio 1.

OBVESTILO

ŠD Polet - smučarski odsek

organizira v nedeljo, 6. marca, ob priliki 17. zimskih športnih iger avtobusni izlet v Ravascletto. Cena prevoza je 9.000 lir. Odhod izpred Prosvetnega doma ob 6.30. Vpisovanje do petka v trgovini pohištva Renar, v trgovini obutve Malalan in v zavarovalni agenciji Italia.

Člani, ki bi se radi udeležili tekmovanja, se lahko vpišejo pri odborniku Prelcu (tel. št. 730674 ali 211975) še danes do 18. ure.

IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA V BENEŠKI SLOVENIJI

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Valnatisone — Fontanafredda 0:0

VALNATISONE: Beuzer, Franzolini, Gariup, Mesaglio, Nolfo (Drecogna), Zilli, Iussa, Stulin I., Birtig (Stulin II.), Cencig, Secli.

Kljub dobri igri Valnatisoneju ni uspelo premagati solidne Fontanafredde in je zato še vedno v nevarnem položaju na lestvici, saj je s 13 točkami štirinajsti na lestvici.

2. AMATERSKA LIGA

Olimpia — Audace 1:1 (1:1)

AUDACE: D'Andrea, Jussa, Vogrig, Pinatto, Bonasera, Tomasettig, Ghiacig, Chiabai, Paravan, Carbonaro Ipnotico.

STRELEC za Audace: Ipnotico

Buttrio — Savognese 0:1 (0:0)

SAVOGNESE: Predan, Zanutto, Coren, De Sabbata, Cernoia I., Cernoia II., Miani (Deriovizza), Bordon, Rot (Cumer), Podoriszach, Balus.

STRELEC: Bordon

Nedeljsko kolo je bilo uspešno tako za Audace kot za Savognese, ki je celo zmagala na težkem gostovanju v Buttriu. Audace je tako s 25 točkami še vedno četrti na lestvici. Savognese pa je sedmi z 21 točkami.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečna 9.000 lir — celoletna 65.000 lir
V SFRJ številka 6,00 din, za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 39.000 lir. Finančni 1.500, legalni 1.500, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 300 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18% Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 6 2. marca 1983 Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

NEVARNO STOPNJEVANJE KRVAVEGA BOJA MED SICILSKIMI KLANI

VČERAJ V PALERMU IN AGRIGENTU KAR PET NOVIH ZLOČINOV MAFIJE

Najbolj srhljiv prizor v nekem stanovanju v središču Palerma, kjer so naenkrat padle pod streli «neznancev» kar tri osebe - Tudi atentat na policijski komisariat

PALERMO — Pet oseb mrtvih in atentat na neki policijski komisariat je obračun včerajšnjega krvavega dne na Siciliji. Tako je od nedelje ponoči do včeraj bilo ubitih kar osem ljudi, da ne prištejemo še dveh umorov v bližini Catanzara (včeraj) in uboj v Neaplju (prav tako včeraj). V Neaplju je bila to že devetintrideseta letošnja žrtev nasilja. Skratka, zverinski boj med mafijskimi in kamorističnimi klani se nadaljuje in celo stopnjuje, saj teče kri v potokih in mrtvi «padajo kot zrele hruške». Preiskovalci pa še vedno tavajo v temi.

V Palermu so padle kar tri osebe naenkrat. Trojico so presenetili «neznanci» v nekem skromnem stanovanju starejše stavbe na Trgu Sant' Oliva v središču mesta. Ubiti so bili 39-letna Caterina Mercurio iz Caltanissette, 28-letni Salvatore Pavoniti in 30-letni Salvatore Ciotti, oba iz Palerma. Kaže, da je treba trojni uboj pripisati zdrahamu med tolpami, ki nadzorujejo prostitucijo, saj je bila Mercuriova prostitutka in je svoje «kliente» sprejemala prav v stanovanju, ki je bilo prizorišče zločina. Preiskovalci si zaenkrat še niso na jasnem, v kakšni povezavi je bila vsa trojica.

Ženska in oba moška so bili ubiti s streli iz pištole. Nahajali so se v majhni dnevni sobi v stanovanju in se sede pogovarjali, ko so jih presenetili morilci. Na kraju trojnega umora ni bilo znakov kake borbe, tako da so umorjeni najbrž poznali svoje «obiskovalce» in niso pričakovali, da bodo potegnili krajši konec. Kot rečeno, preiskovalci sedaj raziskujejo, kakšne zveze so bile med trojico. Caterina Mercurio, poročena, je bila že več let v ambientu prostitucije, medtem ko je bil Ciotti parkrat že v zaporu zaradi manjših «prekrškov» in je bil v palermskem nočnem svetu poznan kot homoseksualec. Salvatore Pavoniti pa je policiji neznan.

Pod streli treh morilcev je včeraj zjutraj padel tudi 46-letni uradnik ustanove za kmetijski razvoj Ignazio D'Accardo. Ta je zapustil svoje stanovanje in se z avtom napotil v središče mesta, ko se mu je približala alfetta. Morilci so začeli streljati nanj s puško in pištolami in ga ubili, saj se D'Accardo, ki je bil tudi oborožen, ni utegnil braniti. Delo preiskovalcev je precej otežkočeno, saj uradnik ni imel nikoli opraviti s pravico.

Peta žrtev sicilske mafije je bil 32-letni kmet Luigi Soletta iz bližine Agrigenta. Njegovega 38-letnega brata Vita pa so sprejeli v bolnico s pridržano prognozo. Kaže, da sta brata padla v zasedo v okolici Agrigenta, kot vedno pa za morilci ni ne duha ne sluha.

In sedaj še k zadnjemu zločinskemu dogodku, ki se je pripetil okrog 17. ure včeraj popoldne v palermski četrti Brancaccio, ki je eden izmed središč mafije v mestu. Neznanci so namestili v policijski avto, ki je bil parkiran pred zgradbo novega policijskega komisariata (ta ni bil še naseljen in bi ga morali predati svojemu namenu v prihodnjih dneh), močan dinamitni naboj, ki je eksplodiral, ko se je neki policist bližal avtu. Eksplozija je popolnoma razdejala avtomobil in močno poškodovala še drugi policijski avto, pri tem pa je bil policist ranjen v nogo. Drobci kovine in asfalta so lažje ranili še druge tri policijske agente. O moči eksplozije priča dejstvo, da je nastala skoraj pol metra globoka luknja v cesti.

Na Sardiniji nov dvojezični list

CAGLIARI. — V teh dneh je zagledal luč nov dvojezični sardinski list «Hutura hutulabi», ki izhaja kot priloga k milanski reviji «Controinformazione». Naslov lista je prestari spodbudni klic sardinskih pastirjev in kmetov. V uvodniku se list predstavlja kot «indipendentističen», a zavrača idejo ustanovitve samostojne socialistične sardinske države.

Poziv senatorjem KD za ukrepe v korist Ladincev v dolini Fassa

TRENTO — Deželni tajnik KD za Tridentinsko - Južno Tirolsko Giorgio Grigolli je pozval tridentinske demokristjanske senatorje, naj pospešijo postopek za odobritev zakona, ki bo spremenil člen 102 deželnega statuta. Ukrep bi moral izboljšati položaj Ladincev v dolini Fassa tako glede rabe jezika in kulturnega življenja kot glede izvolitve ladinskega predstavnika v deželni svet.

Tri nove žrtve mafije v luži krvi v majhnem stanovanju v Palermu

ZVEZNEMU KANCLERJU KREISKEMU SE JE SREČA NASMEHNILA

TRIJE ADUTI ZA AVSTRIJSKE SOCIALISTE PRED BODOČIMI POLITIČNIMI VOLITVAMI

Pocenil se je bencin, našli so finančno rešitev za gradnjo dunajskega konferenčnega centra in poiskali rešitev za brezposelnost

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

DUNAJ — Sedem tednov pred parlamentarnimi volitvami so avstrijskim socialistom padli v roke trije pomembni aduti: pocenil se je bencin, našli so nadvse ugodno finančno rešitev za gradnjo mednarodnega konferenčnega centra na Dunaju in socialni minister je sporočil, da se bodo moški lahko upokojili pri 57, ženske pa pri 52 letih starosti.

Koincidenca ni samo naključna, zlasti kar zadeva konferenčni center. Opozicijska ljudska stranka je svoj boj močno osredotočila na «razsipništvo» socialistične vlade, češ, denarja ni, Kreisky pa hoče svoj «Brunicum» v obliki ogromne kongresne palače, ki bo stala 7,5 milijarde šilingov. Zdaj se je izkazalo, da bo polovico stroškov pokril arabski kapital in sicer za smešno nizko obrestno stopnjo šestih odstotkov na 14 let. Konzorcij arabskih (naftnih) držav se je pridružil tudi ameriški hotelski koncern «Sheraton», ki bo ob mednarodnem centru na severnem obrežju Donave zgradil luksuzna hotela in prevzel poslovanje konferenčne dvorane. Pogajanja z Arabci in Američani je dolge mesece vodil kancler Kreisky osebno, z uspehi pa je prišel na dan šele sredi volilnega boja. Konservativni opoziciji, ki je svoj čas uprizorila vsedržavni referendum zoper konferenčni center, so pravkar objavljeni podatki o finančni konstrukciji te gradnje vzeli «veter iz jader».

Sporočilo socialnega ministra, da bodo odslej možne tudi zgodnje upokojitve, ne da bi se pokojnine znižale, ima vsekakor namen omiliti strah pred brezposelnostjo. Nameravano skrajšanje tedenskega delovnega časa s 40 na 35 ur, podaljšanje minimalnega dopusta s štirih na pet tednov in posebne premije za zaposlovanje mladih so bili prvi ukrepi za vzdrževanje visokega zaposlitvenega standarda — vsaj pozitivni ukrepi, med negativnimi velja omeniti sklep, da bodo vsako leto zmanjšali število tujih delavcev za 17.000. Zgodnje upokojitve naj bi dodatno ustvarjale povpraševanje po delovni sili in tako potiskale stopnjo brezposelnosti navzdol. «Akcija 57» pa naj ne bi veljala generalno, temveč predvsem v tistih gospodarskih panogah, kjer je nevarnost brezposelnosti največja, torej v kovinarstvu in gradbeništvu.

Izredno dobrodošlo je za socialistično vlado seveda padanje cen nafte. Kaže, da bo ta teden res prišlo do ministrskega srečanja članic OPEC (sestanek bo na Dunaju ali v Ženevi) in da bodo ceno za sod nafte (159 litrov) znižali s 34 na 29 dolarjev. Nafto je po tej ceni mogoče dobiti že zdaj (zlasti v Romuniji in v ZRN), celo cenejša je, zato so se tukajšnje petrolejske družbe odločile poceniti tudi naftne derivate. Včeraj je bil na vseh avstrijskih črpalkah super bencin že po 10,40 šilinga (za 20 grošev manj kot dan prej), navadni bencin pa po 10.20 (30 grošev manj). Kmalu bodo pocenili tudi kurilno olje.

Avstrijski zdravstveni minister Kurt Steyrer je predvčerajšnjim zahteval, naj cene bencina ostanejo nespremenjen, «odvečni» denar pa naj bi porabili za odstranjevanje škodljivih snovi iz pogonskih goriv, ces, varstvo okolja je danes poglavitna naloga. Temu namenu se je že v nedeljo zoperstavil kancler Kreisky in se zavzel za «razbremenitev» porabnikov. Nižje cene bencina so vsekakor izrednega pomena za predvolilno razpoloženje in Kreiskemu niti na misel ne pride, da bi si z ekološkimi koncesijami kvaril rastoče simpatije pri volilcih. Kot je pripomnil «šaljivi Klikec» v enem od dunajskih bulvarnih časnikov: «Poceni bencin je za kanclerjevo zdravje koristnejši kot dober zrak.»

SLAVKO FRAS

MANILA — Najmanj 35 oseb je izgubilo življenje v spopadih, ki so se odvijali v zadnjih treh dneh na jugu Filipinskega otočja med vladnimi oddelki in pripadniki muslimanske gverile (MNLF). Iz virov filipinske armade se je tudi izvedelo, da je med padlimi 30 gverilcev, ostali pa so vojaki iz garnizije v Palembangu na otoku Mindanou.

Po zadnjih podatkih je od začetka leta padlo tako že 200 oseb v bojih z muslimanskimi separatisti, ki hočejo doseči neodvisnost skrajno južnih območju Filipinov, kjer živi muslimanska manjšina.

Velik obisk v Titovem muzeju v Beogradu

BEOGRAD — Prvi dan obiska je nekdanji dom predsednika Tita v Užiški 15 v Beogradu včeraj obiskalo okrog 300 ljudi. To je, kot poudarjajo, v spominskem centru Josip Broz Tito, največje število, ki ga lahko sprejmejo v enem dnevu. Prvi obiskovalci so bili občani krajevne skupnosti 4. julij, na območju katere je Titov dom. (dd)

VČERAJ OBJAVLJEN V URADNEM LISTU NOVI ZAKON

Z reformo davčnih količnikov občutno razbremenjene plače

Pri davku na osebne dohodke bomo prihranili od najmanj 96.000 do največ 877.000 lir na leto

RIM — Uradni list je včeraj objavil besedilo zakonskega odloka z vrsto davčnih ukrepov, ki ga je parlament potrdil v skrajnem času preteklo soboto in je tako postal zakon. Najpomembnejši del novega zakona zadeva reformo količnikov davka na dohodke, ki v dobršni meri odpravlja «davčni grabež» kot posledico inflacije in razbremenjuje zlasti delovne dohodke. Preustroj količnikov predstavlja uspeh prizadevanj sindikatov med pogajanji z vlado o ceni dela, zato je bila tudi parlamentarna opozicija KPI, navzlic pomislekom o neskladnostih v vsem davčnem odloku, precej mila, kar je olajšalo pravočasno uzakonitev novih norm.

Na osnovi novih količnikov in na novo priznanih davčnih odbitkih bodo delavci in uradniki, ki so v podrejenem delovnem razmerju, prihranili letos na davkih kar precej, seveda sorazmerno z višino letnega dohodka in z družinskimi razmerami. Samski uslužbenec bo na primer prihranil pri letnem dohodku 6 milijonov okrog 96.000 lir davkov, pri 10 milijonih nekaj več kot 300.000 lir, pri 15 milijonih okrog 260.000 lir, pri 20 pa 467.000 lir in pri 30 milijonih letnega dohodka 817.000 lir.

Za poročene z dvema otrokoma bo davčna razbremenitev nekoliko večja, saj bo dosegla pri dohodku 6 milijonov več kot 150.000 lir, pri 10 milijonih okrog 360.000 lir, pri 15 milijonih več kot 320.000 lir, pri 20 milijonih več kot 520.000 lir, pri 24 milijonih že 827.000 lir in pri 30 milijonih letnega dohodka kar 877 tisoč lir manj davka. Pri tem so seveda upoštevani višji odbitki za ženo in otroke, ki so davkoplačevalcu v breme.

Ministrstvo je že pojasnilo, da bo preureditev davčnih količnikov zmanjšala davčni priliv za 2310 milijard lir, toda državne blagajne bodo hkrati pridobile na osnovi drugih določil novega zakona kar 4.200 milijard lir, obenem so ob pocenitvi naftnih derivatov, ki je niso prenesli na potrošnike, že «pospravili» 1.400 milijard lir in računajo, da bodo tudi za naprej predvidene nove pocenitve petroleja prelili v državne blagajne, ne pa v nižje cene za avtomobiliste.

Finančno ministrstvo se namreč brani pred obtožbami «prevelike dobrohotnosti», ki so mu jih naslovili nekateri desničarski komentatorji v preteklih dneh zaradi (delne) razbremenitve delovnih prejemkov, ki jo uvajajo novi količniki. Skrbijo ga brškone polemike, ki jih je sprožil zakladni minister Goria s svojimi napovedmi, da bi se znal državni primanjkljaj povečati od predvidenih 71.000 na 85.000 milijard lir. Zato se pač hvali z dodatnimi prihodki, ki mu jih zagotavljajo zadnji davčni ukrepi.

Med nje spada tudi močno povišanje davčnih dajatev za vžigalnike, tako za tiste, ki jih rabijo kadilci, kot za skromnejše, ki jih potrebujejo gospodinje. Za najenostavnejše (in najcenejše) vžigalnike za cigarete se je davek povišal od 600 na 900 lir, če so vgrajeni v avtomobilih pa kar na 15 tisoč lir. Za skoraj 27 krat se poviša davek za dragocene vžigalnike iz zlata ali platine, in sicer od dosedanjih 1.500 na 40.000 lir. Gospodinjam, ki prižigajo kuhalnike z aparatom na iskro, se davek poviša od dosedanjih 200 lir na 1.000, če je vžigalnik na plamen na 3.500, če je pa vgrajen v kuhalnik, bo ta dražji za 5.000 lir.

Dokončna preureditev davčnih količnikov IRPEF, ki je bila v dvomu do zadnjega, saj jih je sama vlada večkrat spremenila in so še do zadnjega trenutka na primer liberalci vztrajali pri nekaterih svojih spreminjevalnih predlogih, je naslednja:

letni dohodki	novi količnik	doslej
do 11 milijonov	18 odstotkov	od 10 do 27 odstotkov
od 11 do 24 milijonov	27 odstotkov	od 29 do 35 odstotkov
od 24 do 30 milijonov	35 odstotkov	od 35 do 36 odstotkov
od 30 do 38 milijonov	37 odstotkov	od 38 do 40 odstotkov
od 38 do 60 milijonov	41 odstotkov	od 40 do 44 odstotkov
od 60 do 120 milijonov	47 odstotkov	od 46 do 50 odstotkov
od 120 do 250 milijonov	56 odstotkov	od 50 do 58 odstotkov
od 250 do 500 milijonov	62 odstotkov	od 60 do 68 odstotkov
več kot 500 milijonov	65 odstotkov	od 70 do 72 odstotkov

BENEŠKI DNEVNIK

KD Naše vasi sprejelo zahteven program dela

Vračanje v domače vasi in k narodnemu izvoru Skrb za gospodarsko rast in za vključevanje mladih

TIPANA — Hribovskim vasem Beneške Slovenije se obetajo dokaj težki časi, saj se že zakoreninjenim slabostim, kot so nerazvitost, emigracija in potres, pridružuje nova zavest o tem, kako vse drugačna bi lahko bila usoda slovenske narodne skupnosti, če bi njeno prisotnosti imeli za vrednoto, ne pa za nekaj, kar je treba izbrisati ali žrtvovati na oltarju nacionalizma.

Bolj kot za katerikoli drugi kraj, velja to za Tipano, majhno hribovsko občino s slikovitimi vasicami, globokimi dolinami, ki so jih izdolbili hudourniki in obsežno planoto, ki se razteza med Tipano in Platiški. Kot ostale beneške vasi, je tudi Tipana v dvajsetih letih izgubila polovico svojih prebivalcev. Po zgledu slovenskih duhovnikov in partizanskih borcev, se je leta 1977 skupina devetih mladincev zbrala v kulturno društvo Naše vasi.

Program dela so osnovali na ponovnem odkrivanju slovenskih kulturnih vrednot in krajevnih tradicij ter se postavili v kritično opozicijo do takratne občinske uprave, ki je bila kot produkt demokristjanske hierarhije nesposobna, da bi celovito reševala popotresne probleme in pomagala na noge obstoječim vitalnim silam. Leta 1980 se je skupina z enotno listo predstavila in zmagala na upravnih volitvah. Pred njo so se postavile velike naloge: popraviti napake prejšnjih uprav, začeti z rekonstrukcijo, vzpodbujati prebivalstvo z novimi upanji, možnostmi in odgovori na njegove potrebe.

Pred kratkim je tipansko društvo na občnem zboru razpravljalo o novih oblikah dela in o najaktualnejših vprašanjih občine. Udeležili so se ga župan Giuseppe Balloch, več občinskih svetovalcev, platiški župnik don Arduino in drugi. O prihodnjih nalogah je spregovoril mladi predsednik društva, Sandro Pascolo, o programu pa Elio Berra, podžupan in animator društva vse od njegovega nastanka. Glavne cilje je takole zastavil: znova izdajati časopis, razširiti teritorialni delokrog društva, skrbeti za izvirno slovensko toponomastiko, poglobiti manjšinsko problematiko, spoprijeti se z gospodarskimi vprašanji, ki se zastavljajo po ustanovitvi prvega industrijskega podjetja v zgodovini občine, Mipota, poseči v politiko delitve sredstev po zakonu 828 v prid Terske doline itd. Sledila je bogata razprava, ki jo je don Arduino sklenil zelo jasno in preprosto:

«Nobene nujnosti ni, da bi za vsako ceno širili svoj krog, saj vas je že mnogo v društvu; če so stvari, s katerimi se ukvarjate, veljavne, se bodo vsekakor uveljavile. Kmalu bomo priče dokončnega vračanja v rojstne kraje: iluzije o blagostanju zunaj naših dolin in o tem, da so tuje kulture boljše od kulture skupnosti, v kateri smo se rodili, bodo morale same od sebe spuhteti, saj je kriza tik pred vrati. Najbolj veljavna perspektiva vašega društva je prav to vračanje h koreninam, k iskanju samega sebe na izvirih svoje identitete in kulture.»

Vračanje k izvoru torej, toda z zavestjo o novem, uveljavljanje lastnih jezikovnih pravic, poseganje na gospodarsko področje z uporabo naravne možnosti in bogastva občine, krepitev zavesti ljudi, predvsem mladih — to so temeljne točke programa prihodnjega delovanja kulturnega društva Naše vasi iz Tipane.

PAVEL PETRIČIČ

PRIMORSKE VESTI

Obračun gospodarskega sodelovanja ob meji

Prizadevanja, da bi se v to trgovino vključile vse organizacije z obmejnega pasu

KOPER — Na osnovi tržaškega in goriškega sporazuma o obmejnem gospodarskem sodelovanju je bilo v lanskem letu med Italijo in Jugoslavijo ustvarjene za 375.6 milijarde lir blagovne menjave, kar je skoraj dvakrat več kot v letu 1981. Če vrednost preračunamo v dolarje in upoštevamo povprečni tečaj med ameriško in italijansko valuto v letih 1981 in 1982, se izkaže, da se je blagovna menjava povečala za 61 odstotkov.

V obmejno gospodarsko sodelovanje z Italijo se je lani vključilo 709 jugoslovanskih delovnih organizacij, največ — 303 — iz Slovenije, ki so izvozile za 3.57, uvozile pa za 3.34 milijarde dinarjev blaga. 259 hrvaških delovnih organizacij je izvozilo za 2.66, uvozilo za 2.32 milijarde dinarjev, sledi 86 srbski organizacij s 313 milijoni izvoza in 205 milijoni uvoza. Najmanjši delež v obmejnem sodelovanju predstavljajo delovne organizacije iz Kosova, BiH in Črne gore.

V okviru tržaškega sporazuma o obmejnem sodelovanju je bilo ustvarjene za 262.5 milijarde lir blagovne menjave, po goriškem sporazumu pa za 113.1 milijarde lir. Po obeh sporazumih smo izvozili za 189.3, uvozili pa za 186.3 milijarde lir blaga. Pri izvozu imajo vse večji delež končni izdelki, uvoz pa je izključno — 98 odstotno — namenjen nakupu reprodukcijskega materiala. S tem materialom pa se oskrbuje marsikatera industrijska panoga v Jugoslaviji.

Člani izvršilnega odbora medobčinske gospodarske zbornice Koper pa so izrazili skrb, ker gospodarstvo obmejnega območja zaostaja v menjavi v okviru obmejnega sodelovanja. Menili so, da bi se morale vse obmejne organizacije, ki še vključujejo v mednarodno delitev dela, vključiti tudi v obmejno gospodarsko sodelovanje, pri tem pa bi seveda morale biti deležne pomoči strokovnih služb medobčinske gospodarske zbornice v Kopru in Novi Gorici.

IZTOK UMER

BUENOS AIRES — Po še začasnih podatkih argentinske civilne zaščite so do sedaj izselili že 100 tisoč oseb iz severovzhodnih krajev države, ki jih že od decembra pestijo katastrofalne poplave.

Pozitivni pogovori Galija s Colombom

RIM — Egiptovski zunanji minister Butros Gali, ki je včeraj že odpotoval v New Delhi, kjer se bo udeležil konference neuvrščenih držav, je svoje pogovore z italijanskim zunanjim ministrom Colombom označil za «zelo konstruktivne in pozitivne». Med pogovori so razpravljali o vprašanjih Sredozemlja, bližnjevzhodne krize, o vlogi in prispevku Italije pri reševanju tega zapleta ter o italijanskih mirovnih četah na Sinaju in v Bejrutu. Gali se je zavzel, da bi Italija imela pri reševanju bližnjevzhodnega političnega vozla še večjo vlogo, zlasti zato, ker se bo v ZDA kmalu začelo volilno leto in nobena skrivnost ni, da bo tedaj ameriška diplomacija manj naklonjena (pa tudi sposobna), da bi to krizo reševala na za Arabce sprejemljiv način. «Aktivnost Italije in drugih držav evropske skupnosti,» je dejal Gali, «bo tedaj še bolj odločilna, zlasti če bo usklajena s pobudami Združenih držav. Tako bi mnogo lažje našli rešitev za problem, ki ogroža mir ter varnost ne le na področju Bližnjega vzhoda, ampak tudi v vsem Sredozemlju.»

Španija potrebuje italijansko podporo

RIM — Španskega zunanjega ministra Fernanda Morana sta včeraj sprejela v Rimu tudi predsednik republike Pertini in ministrski predsednik Fanfani.

Na pogovorih, ki sta jih imela Moran in italijanski zunanji minister Colombo, pa sta se dotaknila številnih dvostranskih in mednarodnih političnih vprašanj. Obe strani sta poudarili, da morajo biti odnosi med obema deželama tesni in živahni, obenem pa morajo tudi koristiti Španiji v pričakovanju njenega vstopa v EGS, zlasti ker je pred kratkim pristala tudi na vstop v NATO. Poleg tega sta se oba ministra dotaknila tudi vprašanja varnosti, političnega položaja na področju Sredozemlja in mednarodnega terorizma. Govorila sta tudi o kmetijski politiki, zlasti o potrebi po uravnovešenju te dejavnosti v okviru EGS, glede na to, da so trenutno področja ob Sredozemskem morju precej zapostavljena.

Španski zunanji minister je Colombu izrazil tudi željo, da bi Italija podprla zamisel o organizaciji konference o mednarodnem terorizmu.

ŽALJIVI IZRAZI IN «NIZKI UDARCI» V PREDVOLILNI KAMPANJI

Onesnaženo politično ozračje v ZRN

Pritisku notranjih problemov se pridružujejo tudi zunanji pritiski

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BONN — Kanclerski kandidat SPD Hans - Jochen Vogel je vložil celo vrsto tožb proti ljudem, odgovornim za članek in komentar v Springerjevem tedniku Bild am Sonntag. Najhujša trditev v tedniku je bila, da je bil kot 16-letni član Hitlerjugend, odgovoren za kulturno delo, «podaljšana roka Josepha Göbbelsa». Vogel je tožil tudi Springerjevo založbo.

Celo novinarji, ki delajo za Bild am Sonntag, so obsodili to «umazano kampanjo», zvezni kancler Helmut Kohl pa je izjavil, da obsoja take metode in da CDU nima prav nobene zveze z njimi.

Verjetno zadnjemu hujšemu «onesnaženju» političnega okolja v predvolilnem boju ne bi bilo potrebno posvečati prevelike pozornosti, vendar je dogodek značilen za zelo ostre in včasih naravnost žaljive izraze, ki jih je bilo slišati v najkrajši volilni kampanji v zgodovini Zvezne republike Nemčije.

Morda je onesnaženo politično ozračje v duhovni zvezi z resničnim onesnaženjem okolja, ki ga tednik «Der Spiegel» takole slika:

«Glede opisa krize lahko vsi še nekako soglašajo. Čudovita blaginja in tehniški dosežki, spričo katerih zastaja ljudem dih, imajo svojo ceno: gozdovi umirajo, reke so bolne, oboroževanje golta milijarde, narašča strah, kaj bo z mirom. Nad dva milijona ljudi v zvezni republiki ne najde zaposlitve in število ljudi, ki nočejo delati in so «izstopili», je čedalje večje.»

Kljub spodbudnim napovedim CDU, da je gospodarski vzpon pred vrati, če že ni na pragu, in kljub Voglovim zagotovilom, da bodo socialni demokrati zagotavljali delovna mesta, je marsikateremu državljanu ZRN jasno, da ne ena ne druga stran nima čudežnega zdravila, ne čarobne palice. Ljudje so siti volilnih govorov in komaj čakajo, da bodo volitve mimo.

Pritisku notranjih problemov se pridružuje pritisk od zunaj, zlasti iz Moskve in Washingtona, a tudi iz Pariza. Značilno je, da obe supersili poenostavljata. Površno branje sovjetskih izjav ustvarja vtis, kot da bo vsega konec, če bo zmagal Kohl. In površno prisluškovanje ameriškim odmevom pa utegne prepričati javnost, da bo NATO napol propadel, če bo Vogel izvoljen za kanclerja. V Parizu pa se baje najbolj bojijo zelenih, ki hočejo izstopiti iz NATO.

Za predvolilni boj je značilno poenostavljanje, in to velja tudi za zahodnonemški primer. Nekateri opazovalci so prepričani, da je zvezna republika na usodnem razpotju. Tako misli na primer bavarski voditelj Franz Josef Strauss. Toda bolj verjetno je, da je on na usodnem razpotju. Star je 67 let in po mnenju številnih političnih opazovalcev je to njegova zadnja priložnost, da pride v Bonn in da pose že v mednarodno dejavnost, kar si je vedno želel.

Vsekakor ni vseeno za ZRN, kdo bo zmagal. Zlasti ne za notranji razvoj države. Toda notranji razvoj je močno povezan z mednarodnim položajem vzezne republike. To pa pomeni, da ZRN ne bo izstopila iz NATO, če zmaga Vogel, in da bo še naprej sodelovala z NDR in Sovjetsko zvezo, če zmaga Kohl. «Pomlad zahodnonemškega nezadovoljstva» ni pomlad nečesa povsem novega, a tudi ne more biti pomlad vrnitve na stare recepte — ne za Kohla in ne za Vogla.

BOŽIDAR PAHOR

Papežu dali seznam «desaparecidosov»

VATIKAN — Med včerajšnjo avdienco sta Hebe Bonafini in Maria Adela Antokoletz, predsednica in podpredsednica gibanja mater Plaza de Mayo, izročili papežu Janezu Pavlu II. zajetno dokumentacijo o 30 tisoč argentinskih «desaparecidosov», ki so izginili po letu 1977 do današnjih dni. Časnikarjem je Bonifinija izjavila, da si z vsem srcem želi, da bi se papež zavzel za Argentino kot se zavzema za Poljsko, saj v Argentini o tem perečem problemu Cerkev molči.

Obe ženski, ki sta materi «desaparecidosov» sta se v Evropi sestali s španskim premierom Gonzalezom, s francoskim predsednikom Mitterrandom, v Rimu pa tudi s predsednikom Pertinijem.

Medtem pa je predsednik argentinske hunte general Bignone napovedal, da bodo prihodnje splošne volitve v Argentini 30. oktobra, 30. januarja prihodnjega leta pa bo civilna vlada končno zamenjala vojaško, ki je na oblasti od leta 1976.

RAZPRAVA O URESNIČEVANJU PROTOKOLA O PREPREČEVANJU ONESNAŽENJA V SREDOZEMLJU

DUBROVNIK — Delegati sredozemskih držav, podpisnic barcelonskega sporazuma o zaščiti Sredozemlja, so včeraj v Dubrovniku obravnavali vrste podrobnosti šestih protokolov, ki so praktično sestavni del barcelonskega sporazuma. Ker jih še niso ratificirale vse države, predvideni roki za to pa se bližajo, so včerajšnje informacije več delegatov vlile precej optimizma.

Protokol o preprečevanju onesnaževanja Sredozemlja iz kopenskih virov, katerega ratifikacija je tesno povezana z uresničevanjem akcijskega načrta zaščite, sta do zdaj sprejela samo parlamenta Tunizije in Francije. Včeraj so sporočili, da so ga med tem ratificirali v EGS, Tuniziji in Maroku, priprave za njegovo sprejetje v bližnji prihodnosti pa so že opravili v Jugoslaviji, Španiji, Italiji, Turčiji in Grčiji.

Razpravo o konkretnem uresničevanju protokola in akcijskega načrta so začasno preložili, ker je bila večina delegacij za to, da bi najprej sprejeli natančne informacije o finančnih konstrukcijah, kar je že včeraj opravila posebej za to ustanovljena delovna skupina. (dd)

V rimskih lokalih ne izdajajo gostom davčnih pobotnic

RIM — Kaj vsega se dogaja z davčnimi pobotnicami v restavracijah. Finančni stražniki so ugotovili, da je lastnik neke rimske restavracije v Ul. Quirino Visconti kar na debelo goljufal. Riccardo Diotellevi ni namreč izdal kar 41 tisoč 620 davčnih pobotnic svojim gostom in sedaj tvega slano globo, ki gre od 6 do 27 milijard lir. Vendar ta primer ni osamljen. V nekaterih drugih rimskih lokalih so finančni stražniki na primer ugotovili «utaje» za 22 tisoč 423, 12 tisoč 498 in 4 tisoč 364 davčnih pobotnic.